

Cesta na Fužine 1, 8233 Mirna
☎ 07 34 35 160, faks 07 34 35 170
e-✉ o-mirna.nm@guest.arnes.si

TURISTIČNA
ZVEZA
SLOVENIJE

31. festival Turizmu pomaga lastna glava na temo *Potujem, torej sem*
Turistična naloga

Avtorice:

Žana Crljenkovič, 9. r.
Klara Kramar, 9. r.
Neža Leskovec, 9. r.
Lea Musar, 9. r.
Anja Pajek, 9. r.

Jana Prijatelj, 9. r.
Emanuela Šircelj, 9. r.
Laura Udovč, 9. r.
Nuša Vavtar, 9. r.
Špela Zidar, 9. r.

Mentorica:

Irena Dular, prof. angleščine in geografije

Mirna, januar 2017

ZAHVALA

Avtorice turistične naloge se iskreno zahvaljujemo ravnateljici Anici Marinčič za spodbudo pri projektu, mentorici Ireni Dular za usmeritve, napotke in vso pomoč pri pisanju naloge, županu Občine Mirna Dušanu Skerbišu in njegovim sodelavcem za prijazen sprejem, vse informacije in pripravljenost za aktivno sodelovanje pri izvedbi projekta ter Janezu Kvaterniku Kamniškemu za poučno druženje na Barbovi graščini na Veseli Gori in obljubljeni sodelovanje pri dogodku. Hvala učencem in zaposlenim na šoli ter drugim občanom, ki so izpolnili našo anketo. Zahvala gre tudi vsem, ki so bili kakor koli pripravljeni sodelovati pri našem projektu in so zapisani v nalogi, prav tako pa tudi tistim, ki nam bodo pomagali pri izvedbi turistične tržnice.

KAZALO

POVZETEK	3
1. UVOD	4
2. MIRNSKA DOLINA Z NASELJEM MIRNA.....	6
2.1. MIRNSKA DOLINA – GEOGRAFSKI IN ZGODOVINSKI OPIS POKRAJINE... 6	
2.2. NASELJE MIRNA	7
3. TURIZEM NA MIRNI IN OKOLICI.....	7
3.1. OBSTOJEČA TURISTIČNA PONUDBA IN MREŽA POSTAJALIŠČ ZA AVTODOME	7
3.2. IZBRANI PRIMERI KULTURNE DEDIŠČINE, VKLJUČENI V NAŠ TURISTIČNI PRODUKT	8
4. TURISTIČNI PRODUKT OBUDIMO SPEČO LEPO TICO IN ČAS SE BO ZNOVA ZAČEL	10
4.1. NAŠ TURISTIČNI PRODUKT – OPIS DOGODKA	10
4.2. ZEMLJEVID POTI	11
4.3. ČASOVNICA.....	12
4.4. PROGRAM IN IZVAJALCI.....	12
5. POTI IN NAČINI ZA TRŽENJE PROIZVODA	26
6. ZAKLJUČEK	29
7. VIRI IN LITERATURA	30
PRILOGA 1: IZBRANI PRIMERI KULTURNE DEDIŠČINE, VKLJUČENI V NAŠ TURISTIČNI PRODUKT	31
PRILOGA 2: ANKETA	34
PRILOGA 3: REZULTATI ANKETE O ZNAMENITOSTIH NA MIRNI	36

POVZETEK

Osnovna šola Mirna, Cesta na Fužine 1, 8233 Mirna

tel: 07 34 35 160

fax: 07 34 35 170

e-mail: o-mirna.nm@guest.arnes.si

NASLOV NALOGE: *OBUDIMO SPEČO LEPOTICO IN ČAS SE BO ZNOVA ZAČEL*

Avtorice: Žana Crljenkovič, Klara Kramar, Neža Leskovec, Lea Musar, Anja Pajek, Jana Prijatelj, Ema Šircelj, Laura Udovč, Nuša Vavtar, Špela Zidar, učenke 9. razreda.

Mentorica: Irena Dular, prof. angleščine in geografije

V turistični nalogi je predstavljena naša ideja za turistični produkt na Mirni z naslovom »*Obudimo Spečo lepoticico in čas se bo znova začel*«. V naš domači kraj želimo privabiti predvsem mlajše turiste (seveda pa tudi ostale) in jim ponuditi možnost doživetja Mirne, njene preteklosti in lepote skozi najrazličnejše dejavnosti. Turistični produkt je zasnovan kot enodnevni dogodek s kulturnim, zabavnim in športnim programom na petih različnih točkah z zaključkom na mirnskem gradu, znanem tudi po imenu Speča lepoticica. Ker tovrstne turistične ponudbe še nimamo, bomo z načrtovanim dogajanjem prebudile ne samo grad, temveč tudi samo naselje in čas se bo znova začel (potovanje iz sedanosti v srednji vek). Občanom in turistom želimo predstaviti nekaj novega, svežega in poučnega. Za en dan bomo pozabili na vsakdanji vrvež ter se prepustili bogati zgodovini, ki je pomemben del naše identitete. Poleg tega bomo ustvarjali, se razgibali, zabavali in naučili veliko novega.

Ključne besede: Mirna, Speča lepoticica, turistični produkt, zgodovina, kultura, zabava

ABSTRACT

The tourism research paper describes our tourism product "Let's bring the Sleeping Beauty back to life and the time will start anew". The product aims to attract tourists of all ages to our town Mirna and offers them the opportunity to experience the place, its history and beauties through many different activities. Our product is designed as a one day cultural, sporting and entertaining event at five different venues in Mirna with the final part at Mirna castle, also known as "Sleeping Beauty". We wanted to offer something new, interesting and educational to our citizens and tourists. We will escape the hustle and bustle of everyday life and go with the flow of rich history, which is an important part of our identity. Furthermore, we will learn a lot of new things and have the chance to be active, creative and entertained.

Keywords: Mirna, Sleeping Beauty, tourism product, history, culture, entertainment

1. UVOD

Ste si kdaj zaželeli zavrteti čas nekaj stoletij nazaj? Ste si želeli doživeti srednjeveško atmosfero? Ste se morda želeli sprehajati z Marijo Terezijo? Če ste vsaj na eno vprašanje odgovorili z da, pridite na Mirno na Dolenjskem. Obljubimo, da vam ne bo žal. Prebudili bomo našo Spečo lepoticu in čas se bo znova začel.

Učiteljica geografije nam je v začetku septembra predstavila razpis za 31. državni festival Turizmu pomaga lastna glava na temo *Potujem, torej sem*, ki ga organizira Turistična zveza Slovenije v sodelovanju z Zavodom RS za šolstvo. Privlačen je bil predvsem naslov, saj gre za predstavitev našega domačega kraja. Začele smo se dobivati dvakrat na teden po pouku 7. šolsko uro. Kasneje smo se dobivale tudi večkrat na teden. Prva naloga je bila razmišljanje o tem, kaj sploh vključiti v naše turistično doživetje Mirne. Uporabljale smo različne metode, predvsem pa metodo brainstorming (nevihta možganov), prebiranje literature, razgovori z domačini, terensko delo in anketiranje.

Slika 1: Članice turističnega podmladka na OŠ Mirna (I. Dular, 2016)

Težko se je bilo odločiti, kaj vključiti v naš turistični produkt. Kaj bo dovolj zanimivo, aktualno, zabavno in obenem poučno ter izvedljivo? Želele smo si usmeritve in pomoči, zato smo sestavile anketo (priloga 2) za učence naše šole in občane, rezultati katere so nam bili v pomoč pri končni odločitvi. Glavne kulturne znamenitosti na Mirni, ki so po našem mnenju izjemno pomembne in o katerih želijo učenci predmetne stopnje in anketirani občani izvedeti več, so grad Mirna, cerkev sv. Janeza Krstnika, kamniti most čez reko Mirno in spomenik NOB na Rojah. Tako so bile določene točke. Vendar to je bil šele začetek. Pričele smo odkrivati ideje, kaj zainteresiranim ponuditi na teh izbranih krajih, kako jih povezati v smiselno celoto in na kakšen način to izvesti. Nekateri viri navajajo, da naj bi most čez reko Mirno, ki je eden izmed simbolov našega kraja, dala zgraditi Marija Terezija v 18. stoletju. In ideja je padla. Naj nas preko kulturnih znamenitosti popeljejo zgodovinske osebe, dogajanje pa naj se zaključi na gradu Mirna, ki je poznan tudi pod imenom Speča lepoticu (ime mu je dal pokojni dr. Marko Marin, neutrudni graščak, sicer profesor na AGRFT, ki je s pomočjo številnih domačinov, študentov in drugih po drugi svetovni vojni iz ruševin obnovil grad do nekdanje oblike). Na žalost na čudovitem mirnskem gradu ni dogajanja. Marinova vizija gradu v prihodnosti je bila, da bo postal neke vrste taborni center za mlade in da bodo z njim obnavljali kulturni in turistični ugled Mirnske doline. Upal je, da bo morda postal prepoznavno središče za prirejanje kulturnih prireditev in srečanj (Briški et al., 2016, str. 44 in 118). V ta namen smo k sodelovanju povabile člane Kulturno-umetniškega društva Klati vitez z Vesele Gore pri Šentrupertu, ki so se z veseljem odzvali vabilu.

Slika 2: Kulturno-umetniško društvo Klati vitez – Janez Kvaternik Kamniški (N. Leskovec, 2016)

Slika 3: Barbova graščina (N. Leskovec, 2016)

Z našim turističnim produktom bi rade na drugačen način prebudile mirnski grad in tudi naše naselje. Kulturne znamenitosti na Mirni namreč ponujajo ogromno možnosti za razvoj turizma za vse generacije iz Slovenije in tujine. Želele smo, da turisti naš kraj resnično doživijo, to pa bomo dosegle z bogatim kulturnim, zabavnim in športnim programom ter številnimi sodelujočimi. Verjamemo, da bodo ob koncu dneva obiskovalci polni pozitivnih vtisov in da se bodo radi vračali na Mirno, ki ponuja številne možnosti za kvalitetno in zabavno preživljanje prostega časa. Gospod župan je bil nad našo idejo navdušen in predlagal je, da se dogodek izvede v sklopu prireditev ob občinskem prazniku 1. julija. Morda naslednje leto ali nekoč v prihodnosti. Ponudil je tudi finančno in organizacijsko pomoč, kar nas je zelo razveselilo.

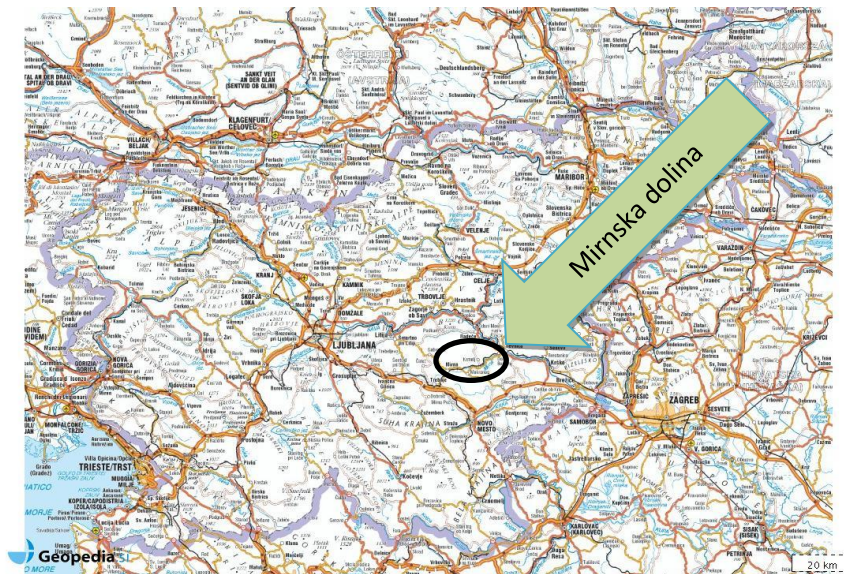

Slika 4: Žana, Klara, Lea in Emanuela z županom Dušanom Skerbišem po predstavitvi (I. Dular, 2017)

2. MIRNSKA DOLINA Z NASELJEM MIRNA

2.1. MIRNSKA DOLINA – GEOGRAFSKI IN ZGODOVINSKI OPIS POKRAJINE

Mirnsko dolino lahko označimo kot Slovenijo v malem, saj se na tem do 30 kilometrov dolgem in do 15 kilometrov širokem osrednjem delu Slovenije stikajo predalpske, dinarskokraške in obpanonske pokrajine. Dolina predstavlja 1,5 % površine Slovenije in je izrazito prehodna pokrajina. V njej se prepletata alpska in dinarska tektonika (Topole, 1998, str. 8).

Slika 5: Lega Mirnske doline v Sloveniji (Medmrežje 1, 2016)

Osrednji del zavzema skoraj 10 kilometrov dolga in do 5 kilometrov široka Mirnsko-Mokronoška kotlina z reko Mirno in njenimi pritoki. Za poselitev in obdelavo je zelo pomembno obrobje kotline. Obdaja jo 300-500 m visoko razčlenjeno gričevje oz. topli pas Mirnske doline, ki ga zaznamuje vino-gradništvo. Proti severu se gričevje postopno dviguje v višji svet, ki se že prišteva k Posavskemu hribovju. Hribovje na jugu kotline je nižje kot na severu, zato so levi pritoki Mirne daljši kot desni. Kamnine na tem območju so najrazličnejših starosti, prepustnosti in trdnosti. S kamninami je povezana raznolikost v reliefu, prsti, rastju, rabi tal, talnih in vodnih razmerah. Podnebje je zmerno-celinsko (Topole, 1998, str. 8).

Kako pomembna je bila Mirnska dolina že v pradavnini, lahko sklepamo iz raznih arheoloških najdišč, pa tudi iz legend in pričevanj. Arheološke najdbe v okolici Mirne dokazujejo poselitev tega območja že v bakreni dobi (Gradec pri Mirni), bližnji Kincelj nad Trbincem pa je bil naseljen že od stare železne dobe naprej. Tu so potovali mnogi rodovi in plemena. Za bojevitimi in roparskimi Iliri so se iz Grčije tu vračali Kelti. Marsikateri vojak je tu tudi ostal in si ustvaril družino. V Volčjih Njivah so našli keltske grobove, med katerimi sta bila tudi grobova le 145 cm velikega keltskega poglavarja in njegove hčerke. Za Kelti so prišli Rimljani, Langobardi, Goti in celo krvoločni Huni, ki jih je proti Rimu vodil strašni poglavar Atila, ta je na tej poti tudi umrl (leta 453). Po ljudskem izročilu naj bi se to zgodilo ravno v Mirnski dolini, pokopan pa naj bi bil na sotočju dveh rek, po vsej verjetnosti na Mirni. Žal groba (še) niso našli (Nahtigal, 2003, str. 102).

Prijazna gričevnata pokrajina Mirnske doline, kjer so bile pomembne tovarniške poti, je v srednjem veku pritegnila nove gospodarje, ki so za obvladovanje in nadzorovanje postavili številne gradove in

utrdbe. Nekateri so se ohranili do danes, drugi so se spremenili v ruševine, o nekaterih pa ni več sledi. Mirnska dolina je od nekdaj slovela kot dolina gradov. Eden izmed njih je grad na Mirni (Nahtigal, 2003, str. 103).

Med 15. in 17. stoletjem so se vrstili kmečki upori in turški vpadi. V 1. polovici 19. stoletja so oblast nad Mirnsko dolino prevzeli Francozi. Ljudje so imeli obveznosti do zemljiških gospostev, prav tako so morali plačevati vojne davke. Porast števila ljudi je bil počasnejši zaradi odmaknjenosti od prometnih poti, neindustrializacije in agrarne prenaseljenosti. Tudi razvoj industrije je potekal počasi. Zgradili so predilnico, usnjarno in opekarne (Topole, 1998, str. 139).

Na prehodu iz 19. v 20. stoletje je bilo območje kmetijsko. Gospodarski napredek se je začel kazati z izgradnjo železniške proge Trebnje–Sevnica. Po letu 1920 so začeli z elektrifikacijo (Nahtigal, 2003, str. 104). Obrtniki so se ukvarjali z usnjarstvom, mizarstvom, krojaštvom, šiviljstvom, ključavničarstvom, kovaštvom, kleparstvom, čevljarstvom, imeli so sušilnice sadja, mline, trgovine in gostilne. Nekateri so se preživljali s furmanstvom. Rudnik v Gorenji vasi pri Mirni je bil eden redkih nekmetijskih dejavnosti (Nahtigal, 2003, str. 104 in 105). Po drugi svetovni vojni je število prebivalcev upadlo zaradi vojnih žrtev, izseljevanja, pozne industrializacije in slabih prometnih povezav (Topole, 1998, str. 140 in 141). V 50. letih 20. stoletja se je pričel močnejši industrijski razvoj. V 2. polovici 20. stoletja se je naselje močno razširilo, in sicer stanovanjski del med cestama proti Litiji in Mokronogu, industrijski del s tovarnami (Dana, Kolinska, Greda, Tomplast) pa južno od ceste proti Mokronogu do železniške proge Trebnje–Sevnica (Nahtigal, 2003, str. 101).

2.2. NASELJE MIRNA

Naselje Mirna (1263 prebivalcev v letu 2016) je prometno križišče na zahodnem robu Mirnske doline, ob sotočju reke Mirne ter potokov Zabrščice in Vejarja. Je upravno in administrativno središče leta 2011 ustanovljene Občine Mirna. Reka Mirna se v starih listinah prvič omenja leta 1016, zato smo v aprilu 2016 na Mirni slavnostno obeležili 1000-letnico prve omembe reke Mirne (Medmrežje 2, 2016). Staro gručasto naselje stoji na obeh bregovih Mirne, ki ju povezuje kamniti most s kapelico.

Mirna skoraj nima centra oziroma jih ima več, saj je razvoj v industrijsko mesto staro jedro – vaško grupacijo in obcestno ponudbo – preprosto preskočil in se opredelil za nova »predmestja«, ki danes obstajajo kot sklop blokov in razprostranjene individualne gradnje. Mirna je v 20. stoletju prerasla v kraj, ki šteje največ delovnih mest v Mirnski dolini. Za življenje ves čas obstajajo ugodne naravne okoliščine. Čedalje pomembnejša gospodarska panoga v kraju in dolini postaja turizem (Medmrežje 2, 2016).

3. TURIZEM NA MIRNI IN OKOLICI

3.1. OBSTOJEČA TURISTIČNA PONUDBA IN MREŽA POSTAJALIŠČ ZA AVTODOME

Na območju občine Mirna lahko turisti obišejo številne primere naravne in kulturne dediščine. Mnogi posamezniki in društva ponujajo različne aktivnosti v naravi. Več informacij je dostopnih na spletni strani Občine (Medmrežje 3, 2016). Poleg tega obstaja več zloženek, ki ponujajo opis naravnih in kulturnih znamenitosti ter različna doživetja na Mirni in njeni okolici.

Slika 6: Zloženke o Mirni in okolici (J. Prijatelj, 2016)

Slika 7: Zloženke o Mirni in okolici (J. Prijatelj, 2016)

Od leta 2014 je Občina Mirna tudi nosilka projekta Mreža postajališč za avtodome po Sloveniji (Medmrežje 4, 2016).

Na Mirni bo postajališče za štiri avtodome pri ribniku pod gradom Mirna. Menimo, da je cilj lokalne skupnosti vsaj za dan ali dva zadržati čim več tranzitnih turistov na Mirni. Tudi zato smo se odločile, da pripravimo dogodek, vezan na primere kulturne dediščine v bližini postajališča. Tokrat smo se odločile za enodnevni dogodek, ki bi bil namenjen različnim skupinam. Vnaprej pa predlagamo, da se ob opisanih znamenitostih postavijo tudi informacijske table z besedilom v slovenščini in angleščini. To na Mirni pogrešamo in tranzitni turisti bi to nujno potrebovali, saj jim lokalni turistični vodnik ob obisku kraja verjetno ne bo na voljo. Idejo smo predstavile lokalni skupnosti in tudi ponudile svojo pomoč.

3.2. IZBRANI PRIMERI KULTURNE DEDIŠČINE, VKLJUČENI V NAŠ TURISTIČNI PRODUKT

Vsi primeri kulturne dediščine, vključeni v naš turistični produkt, so natančneje opisani v prilogi 1 ob koncu naloge. V pomoč pri odločitvi, kaj vključiti, so nam bili tudi rezultati ankete, ki smo jo izvedle med učenci šole in občani. Anketa je dostopna v prilogi 2, rezultati pa so prikazani v prilogi 3. Med pomembno tehniško dediščino Mirne in okolice uvrščamo značilne kamnite mostove čez reko Mirno.

Slika 8: Petprekatni most (L. Musar, 2016)

Slika 9: Kamniti in leseni most za pešce (L. Musar, 2016)

Župnijska cerkev sv. Janeza Krstnika stoji na nekoliko dvignjeni terasi v starem delu Mirne, v vznožju Trbinca.

Slika 10: Cerkev sv. Janeza Krstnika (N. Vavtar, 2016)

Slika 11: Notranjost cerkve (N. Vavtar, 2016)

Mirnski grad sodi med najstarejše gradove na Slovenskem. Zgodovinske okoliščine in stavbne značilnosti kažejo, da je srednjeveški grad nastal že proti koncu 11. stoletja. Med drugo svetovno vojno je bil požgan. V 70. letih 20. stoletja je dr. Marko Marin pridobil pravico za obnavljanje ruševin, ki jo je izrekla Občinska skupnost Občine Trebnje (Marin, 2007, str. 3–4). Grad je s pomočjo številnih podpornikov obnovil do prvotne oblike.

Slika 12: Tabla na gradu (L. Udovč, 2016)

Slika 13: Grad Mirna (N. Vavtar, 2016)

4. TURISTIČNI PRODUKT *OBUDIMO SPEČO LEPOTICO IN ČAS SE BO ZNOVA ZAČEL*

4.1. NAŠ TURISTIČNI PRODUKT – OPIS DOGODKA

Dolgo časa smo razmišljale, kaj vključiti v turistični produkt. Odločile smo se, da obiskovalcem ponudimo enodnevni dogodek, katerega rdeča nit so kulturne znamenitosti na Mirni. Pot bo obiskovalce vodila preko petih točk, kjer jih bodo spremljale zgodovinske osebe, ki bodo povedale nekaj zanimivega o sebi in o Mirni. Dogodek vključuje kulturni, zabavni in športni program.

Prva postaja dogajanja bo pred Osnovno šolo Mirna, kjer bomo prisluhnili nagovoru in Mladinskemu pevskemu zboru OŠ Mirna. Udeležili se bomo telovadbe »1000 gibov« ter s tem že zjutraj poskrbeli za zdrav duh v zdravem telesu. Pred naslednjo postajo bosta čakala »mostninarja«, ki nas bosta popeljala do mostu čez reko Mirno (ob plačilu mostnine), kjer nas bo sprejela »Marija Terezija« in nas popeljala po delčku zgodovine kraja. Naslednji postanek bo pred cerkvijo sv. Janeza Krstnika, kjer nam bo gospod župnik predstavil župnijsko cerkev, ki je znamenita v širšem slovenskem prostoru. Ogled bomo nadaljevali do ribnika Mirna, kjer nas bo pričakal »lokostrelec« in nam pokazal, kako se strelja z lokom, v čemer se bodo lahko preizkusili vsi navzoči. Na tej točki bo tudi predstavitev ljudskih plesov, odvijali se bosta še igra *Spomin o Mirni* (naredile smo ga avtorice naloge) in ura pravljič. Tisti, ki si bodo želeli več gibanja, se bodo lahko v tem času pod vodstvom učiteljice športa na OŠ Mirna Marlies Bračko podali po trim stezi Trimmigo. Naslednja točka, ki je po mnenju vseh najpomembnejša, vsebinsko in doživljajsko najbogatejša ter časovno najdaljše zasnovana, pa je grad Mirna, poznan tudi pod imenom Speča lepota. Na grad nas bo popeljala »Ema Krška«, tam pa bomo prisluhnili predavanju o gradu s strani župana, uživali v viteških igrah, se družili z grajskim pisarjem in dvornim norčkom, postali bomo lahko princ ali princesa, prisostvovali bomo zgodbi Od papirja do knjige in vitezovi orožarni, delavnici heraldike (grboslovja), se preizkusili v učenju renesančnih plesov, jahali konje, metali podkev in sekiro v tarčo, hodili s hoduljami ter obujali stare družabne igre in običaje. Pri gradu bo mogoče dobiti tudi spominke, ki smo jih naredile.

Ciljne skupine:

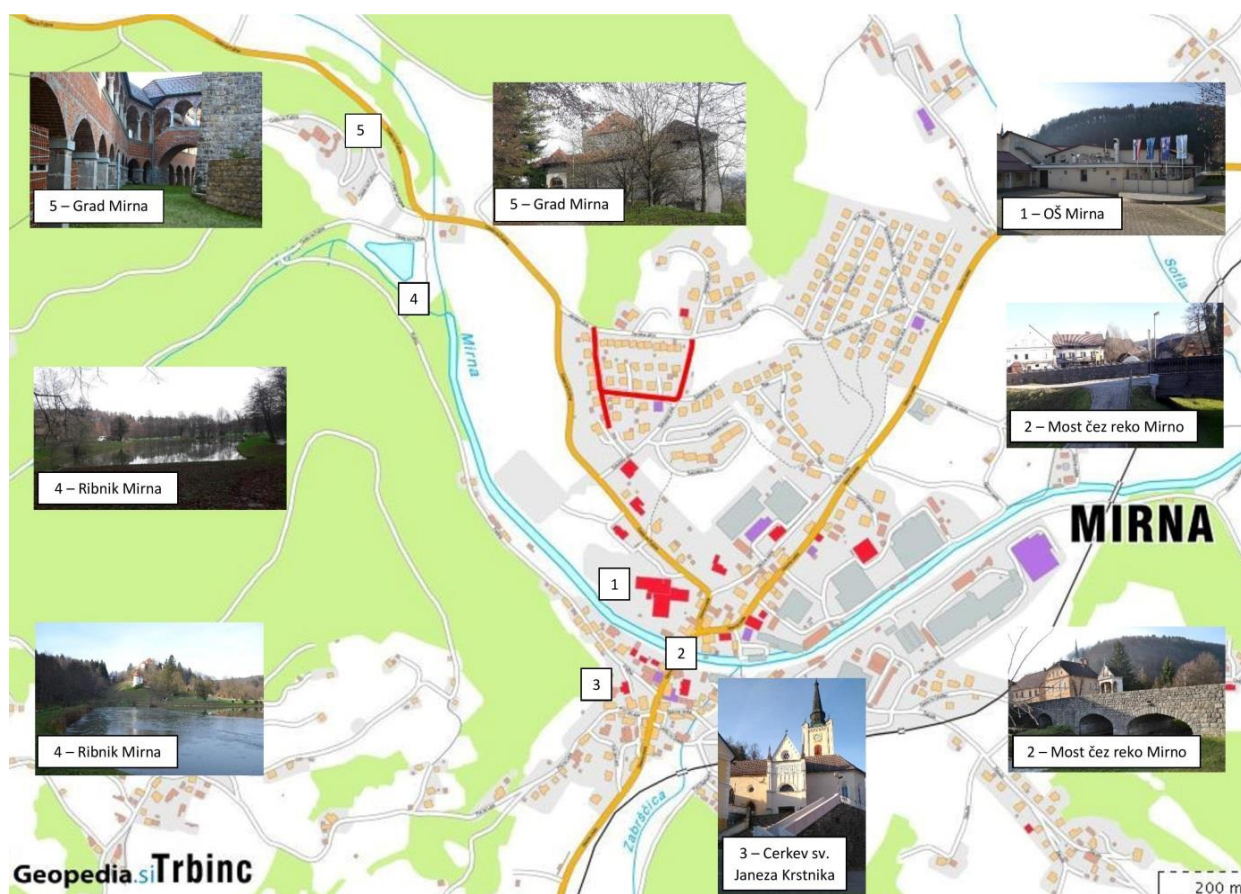
- osnovnošolci, srednješolci, dijaki, študenti,
- družine z majhnimi otroki,
- domačini in turisti iz Slovenije in tujine,
- vsi, ki jih zanima zgodovina, kultura, šport, ustvarjanje,
- vsi, ki bi radi na drugačen način preživeli dan v mirnem in neokrnjenem delu Slovenije.

Program smo prilagodile različnim ciljnim skupinam, saj predvidevamo, da bodo med obiskovalci ljudje različnih starosti. Zato bodo lahko na določenih točkah obiskovalci izbirali med dejavnostmi in tako našli sebi najprimernejše. Število obiskovalcev ni omejeno. Dan se bo odvijal na soboto ob občinskem prazniku (okoli 1. julija). Druga možnost je, da se program ponudi tudi kot dan dejavnosti za sosednje šole (tretja triada). Obiskovalci, ki bodo prišli z avtomobilom ali avtobusom, bodo vozila parkirali na parkirišču pri šoli ali velikem makadamskem parkirišču pri nogometnem igrišču. Članice turističnega podmladka bomo že dan pred prireditvijo z lesenimi označevalnimi tablami usmerile turiste na parkirne prostore. Table bomo postavile pri izvozu z glavne ceste iz smeri Mokronog in Trebnje, v križišču pri vrtcu in pred obema možnima parkiriščema. Potrebovale bomo pet tabel, ki jih bomo izdelale same. Za pomoč pri usmerjanju prometa, parkiranju in prometni varnosti obiskovalcev bomo prosile mirnske prostovoljne gasilce.

Sanitarije bodo na voljo v šoli in ob igralih pri ribniku Mirna pod gradom. Obiskovalcem bomo že zjutraj ponudile seznam gostiln v kraju, kamor bodo lahko odšli na kosilo ali večerjo. Med dogodkom bo poskrbljeno za vodo in brezalkoholne pijače (pri ribniku in na gradu), za kar se bomo potrudile same, tako da bomo za pomoč prosile naše lokalno podjetje Dana, ki učencem OŠ Mirna ob podobnih priložnostih vedno pomaga s podarjeno vodo in sokovi.

Potrebne predmete za izvedbo dogajanja (mize, stole, odeje, pijačo ...) bomo s pomočjo domačih in prijateljev že zjutraj pred začetkom dogajanja pripravile članice turističnega podmladka. Za ozvočenje pri šoli bo poskrbela OŠ Mirna, za ozvočenje na mostu, pri ribniku in na gradu pa Občina Mirna.

4.2. ZEMLJEVID POTI

Slika 14: Obudimo Spečo lepotico in čas se bo znova začel – zemljevid poti
(Geopedia, avtorice: L. Musar, Ž. Crljenkovič, 2016)

4.3. ČASOVNICA

8.45–9.00 Zbiranje udeležencev pred OŠ Mirna
9.00 Uvodni pozdrav članice turističnega podmladka in ravnateljice OŠ Mirna na prostoru pred vhodom v šolo
9.05 Mladinski pevski zbor OŠ Mirna
9.10 Telovadba »1000 gibov«
9.45–10.00 »Pobiranje mostnine« za prehod na most
10.00–10.10 Nagovori »Marije Terezije« in pripovedovalke
10.15–10.45 Oglad cerkve sv. Janeza Krstnika
10.50 Nagovor »lokostrelca«
10.50–12.00 Lokostrelstvo pri ribniku Mirna, ljudski plesi, pohod po trim stezi, ura pravljic, igra <i>Spomin o Mirni</i>
12.00 Nagovor »Eme Krške« pri kozolčku ob ribniku
12.15–16.00 Dogajanje na gradu
16.00 Zaključek

4.4. PROGRAM IN IZVAJALCI

1. OSNOVNA ŠOLA MIRNA (9.00–9.40)	
Uvodni pozdrav članice turističnega podmladka in ravnateljice OŠ Mirna	Klara in ravnateljica Anica Marinčič na prostoru pred vhodom v šolo pozdravita vse navzoče. <i>Potrebujemo:</i> - mikrofona in ozvočenje (OŠ Mirna).
Mladinski pevski zbor OŠ Mirna	Zbor pod vodstvom Margarete Megi Sotlar pred vhodom v šolo zapoje himno Občine Mirna z naslovom <i>Nova pomlad</i> (besedilo Avgust Gregorčič, glasba Matija Cerar). <i>Potrebujemo:</i> - mikrofona in ozvočenje (OŠ Mirna).
Pripovedovalka Anja	Pozdravi navzoče in pove, da sledi telovadba »1000 gibov« pod okriljem Šole zdravja Mirna. Obiskovalce popelje na travnik med pošto, smučarsko skakalnico in šolskim igriščem, kjer si vsak najde dovolj prostora.
Telovadba »1000 gibov«	Na travniku telovadbo vodi gospa Ana Popit, ki jo tudi sicer za Mirnčane redno izvajajo vsako jutro. Obiskovalci ne potrebujejo nobenih rekvizitov. Telovadba traja 30 minut.

	 <p data-bbox="687 577 1350 607"><i>Slika 15: Telovadba »1000 gibov« na Mirni (L. Musar, 2016)</i></p>
<p data-bbox="188 689 440 719">Pripovedovalka Anja</p>	<p data-bbox="639 689 1398 835">Po koncu telovadbe avtorice naloge vsakemu obiskovalcu razdelimo obe zloženki, ki smo jih pripravile. Anja predstavi pot do mostu čez reko Mirno, kamor tudi sama popelje obiskovalce.</p> <p data-bbox="639 846 802 875"><i>Potrebujemo:</i></p> <ul data-bbox="687 887 1249 954" style="list-style-type: none"> - obe pripravljene zloženki (avtorice naloge), - pisala (avtorice naloge).

UVODNI POZDRAV (Klara)

Pozdravljeni spoštovani obiskovalci! Veseli smo, da ste prišli na Mirno. Naša želja je, da preživite lep dan in se polni pozitivnih vtisov in novih znanj varno vrnete nazaj domov.

PRIPOVEDOVALKA (Anja)

Za zdrav in sproščen začetek dneva bomo pričeli s telovadbo, ki se na Mirni izvaja vsako jutro. Telovadba »1000 gibov« po prepričanju ustanovitelja Društva Šola zdravja dr. Nikolaya Grishina pomaga ohranjati dobro počutje. Gre za prenos znanja in veščin, ki so jih naše babice pridobile od svojih babic. Gibanje po metodi telovadba »1000 gibov« bo za nas danes izvajala gospa Ana Popit. Telovadba je primerna za vse generacije, zato vsi toplo vabljeni.

PRIPOVEDOVALKA (Anja)

Sedaj pa smo ogreti in pripravljene na pobeg v zgodovino. Doživimo Mirno malce drugače. Dobili boste dve zloženki o Mirni, ki smo jih pripravile članice turističnega podmladka. Ne pospravite jih v torbe ali žepe, kajti če želite priti na današnji cilj, boste znanje iz zloženek še zelo močno potrebovali. Pa pojdemo ob reki Mirni nazaj v zgodovino, v 18. stoletje. (*Obiskovalce popelje proti lesenemu mostu, na poti jih čakata »mostninarja«.*)

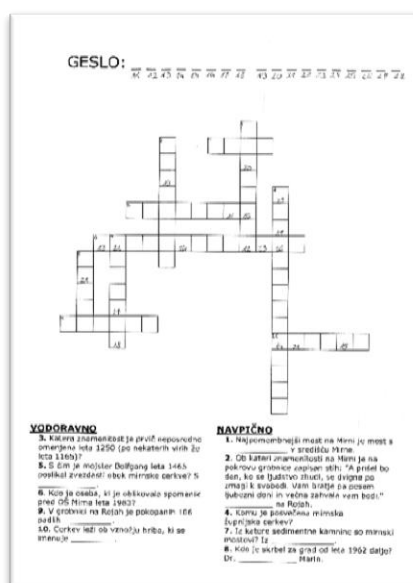
2. MOST ČEZ REKO MIRNO Z MARIJO TEREZIJO (9.45–10.10)

»Mostninarja« pred mostom čez reko Mirno

»Mostninarja« Matic in Jan (sošolca avtoric naloge) povesta, da mostnini oz. dači ne more ubežati nihče ter da je potrebno za prečkanje mostu rešiti križanko o Mirni ter povedati geslo. Ljudje čakajo ob reki Mirni (na sprehajalni poti med šolo in mostom) in rešujejo križanko ter iščejo geslo (na podlagi informacij v zloženkah). Ne gredo na most, dokler jim »mostninarja« tega ne dovolita.

Potrebujemo:

- verigo, ki zapira most (Jan in Matic),
- ozvočenje (Občina Mirna).

Slika 16: Plačilo mostnine=geslo križanke (L. Musar in K. Kramar, 2016)

Slika 17: »Mostninarja« pred lesenim mostom (Š. Zidar, 2016)

Nagovor
»Marije Terezije«

Jana v vlogi Marije Terezije obiskovalcem, ki še vedno stojijo na prostoru med šolo in reko Mirno, z mostu pove nekaj podatkov o vladarici in kamnitem mostu. Dogajanje je postavljeno v leto 1754.

Potrebujemo:

- zgodovinski kostum (KUD Klati vitez),
- trobentača (Tilen Ahlin),

	<p>- ozvočenje (Občina Mirna).</p> <p><i>Slika 18: Jana v vlogi Marije Terezije (A. Pajek, 2016)</i></p>
Pripovedovalka Neža	Predstavi zgodovinsko ozadje dogajanja.
Nagovor »Marije Terezije«	Nadaljuje z govorom o Mirni in njenih prebivalcih.
»Mostnarja«	Jan odpira most za pešce (most je zaprt z verigo) in »ob plačilu mostnine« spušča obiskovalce, ki se ustavijo pred »Marijo Terezijo«, ki stoji na koncu mostu.
Nagovor »Marije Terezije«	Govori o šoli na Mirni in pomenu šolstva.
Pripovedovalka Neža	<p>Pove še nekaj zgodovinskega ozadja (200-letnica šolstva na Mirni, 1000-letnica prve omembe reke Mirne).</p> <p><i>Slika 19: Logotip ob 200-letnici šolstva na Mirni (OŠ Mirna, 2016)</i></p> <p><i>Slika 20: Logotip ob 1000-letnici omembe reke Mirne (OŠ Mirna, 2016)</i></p>
Nagovor »Marije Terezije«	<p>Se poslovijo in na konju (Domačija Marn, Hudeje) odide s prizorišča.</p> <p><i>Potrebujemo:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - konja in spremljevalca (Domačija Marn, Hudeje).

Trije otroci iz 4. razreda	Pritečejo iz smeri cerkve in obiskovalce po poti ob glavni cesti popeljejo do župnijske cerkve. Z njimi gre Laura, ki poskrbi za varnost. Pri tem ji pomagajo tudi prostovoljni gasilci. <i>Potrebujemo:</i> - starinska oblačila za otroke (Dragica Hazdovac).
----------------------------	---

MOSTNINARJA (Matic in Jan)

Pozdravljeni obiskovalci našega kraja! Kot veste, je bilo potrebno veliko denarja, da smo lahko zgradili ta znameniti most čez reko Mirno. Kdor bi želel priti čez most, mora odšteti mostnino. Nihče ni od te obveznosti izvzet, naj bo plemič ali kmet, suhec ali debeluh, gospod ali kmečki smrduh. Voznik naj plača belič, jezdec pa srebrnjak. Pešci pa boste dačo plačali drugače (Medmrežje 7, 2016). Od vsakega, ki želi priti čez naš most, želim slišati geslo, ki ga dobite, ko rešite križanko o Mirni in njenih kulturnih znamenitostih, ki jo najdete v eni izmed zloženek, ki ste jih prejeli. Pomagajte si s podatki iz obeh zgibank. Pa prosim pohitite, saj vas na mostu že čaka gospa, zaradi katere morate danes kar lep del življenja mirno presedeti v osnovni šoli in ki je dala zgraditi naš osrednji most že v 18. stoletju.

MARIJA TEREZIJA (Jana)

Lepo pozdravljeni vsi, ki ste danes prišli na Mirno! Sem Marija Terezija, vladarica vseh habsburških dednih dežel. Stara sem komaj 37 let, imam pa že 11 otrok. Pa dovolj o meni. Torej, tukaj, čez to prelepo reko, ki se imenuje Mirna (pa saj je res mirna, ravno razburkana ni, mar ne?) stoji most. Most, katerega gradnjo sem ukazala jaz, sama vaša vladarica! Veste, sedaj smo v času, ki se kliče razsvetljenstvo. Začelo se je v Franciji, od tam pa je tudi moj mož Franc, nekateri ga kličejo Štefan.

PRIPOVEDOVALKA (Neža)

Marija Terezija se je rodila leta 1717 v številčni družini in v letu 2017 mineva natanko 300 let od njenega rojstva. Ker v družini prestolonaslednik moškega spola ni preživel, je mesto vladarice zasedla Marija Terezija. Uvedla je mnogo reform, od šolskih do upravnih, vojaških in cerkvenih. Živela je v času razsvetljenstva – v obdobju, kjer so razsvetljenci ljudi spodbujali k razmišljanju in ne k slepemu zaupanju v vse, kar slišijo bodisi v cerkvi ali kje drugje. Spodbujali so predvsem izobraževanje. Poročena je bila s Francem I. Štefanom Lotarinškim. Ena izmed njenih otrok je bila Marija Antonietta (Medmrežje 8, 2016).

MARIJA TEREZIJA (Jana)

Pa naj vam povem še nekaj. Tale vasica prijaznih in ... (začudeno, zgroženo) neizobraženih ljudi! Kje stoji najbližja šola?! Vaščani?! Straža! Naj zapojejo trobente in skličite vse ljudi sem, na moj, mirnski most! Most čez prelepo reko Mirno.

Zaigra trobenta (Tilen Ahlin) in »mostninarja« spustita ljudi, ki plačajo mostnino oz. povedo geslo križanke, na most. Obiskovalci se na mostu pred »Marijo Terezijo« ustavijo.

MARIJA TEREZIJA (Jana)

Kje stoji najbližja šola? Javna ustanova, ki naredi ljudi pametne! Ne bom dovolila, da ste Mirnčani, ki živite ob tej prekrasni reki Mirni, samo navadni poljedelci. Ste namreč mnogo več kot to! Ste pametni in inteligh ... inteligentni! Torej, kje bo stala najbližja šola?! Čim prej jo začnite graditi!

PRIPOVEDOVALKA (Neža)

V novembru 2016 smo na Mirni praznovali 200-letnico šolstva. Ko ravno govorimo o obletnicah, aprila 2016 smo Mirnčani obeležili tudi 1000-letnico prve omembe reke Mirne, ki teče pod nami in izvira pri naselju Velika Goba blizu Velike Preske v občini Litija ter se izliva v reko Savo pri naselju Boštanj.

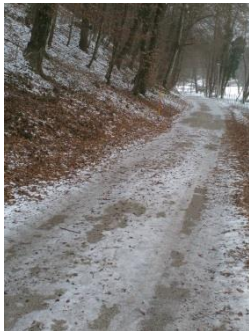
MARIJA TEREZIJA (Jana)

No, od vsega tega govorjenja in poslušanja sem pa že kar utrujena, čeprav sem še mlada! Ne pozabite, znanje je pomembna vrednota! Izobražujte se, berite, hodite po svetu z odprtimi očmi. Pozdravljeni, Mirnčani!

»Marija Terezija« se usede na konja in odide. Konja pripelje gospod Marko Marn, ki tudi odide z njo. Na most z druge strani pritečejo 3 otroci, oblečeni preprosto, starinsko.

OTROCI (pritečejo izza vogala)

(Neučakano) Mi smo ravno končali z veronaukom. Pridite, župnik vas že čaka! Skupaj z Lauro stečejo oz. v hitri hoji, tako da jim skupina lahko sledi, popeljejo skupino do cerkve.

3. CERKEV SVETEGA JANEZA KRSTNIKA (10.15–10.45)	
Otroci, oblečeni v starinska oblačila	Obiskovalce pripeljejo do cerkve, kjer jih pred glavnim vhodom v cerkev pričaka gospod župnik.
Gospod župnik Robert Hladnik	Vodi ogled cerkve sv. Janeza Krstnika.
Mladinski pevski zbor OŠ Mirna	Pevci in gospod organist med predstavitvijo cerkve skupaj zapojejo dve pesmi, k petju povabijo tudi obiskovalce. <i>Potrebujemo:</i> - pripravljene note in besedila (Klara).
Otroci, oblečeni v starinska oblačila	Po poti v smeri Podloga obiskovalce popeljejo proti ribniku Mirna (spremlja jih Laura, ki skrbi za varnost). <i>Slika 21: Pot proti ribniku (K. Kramar, 2017)</i>

OTROCI (čakajo pred cerkvijo)

(Živahno) Pridite, se gremo k ribniku igrat! Spet stečejo oz. v hitri hoji peljejo skupino proti ribniku, na poti srečajo »lokostrelca«.

4. RIBNIK MIRNA (10.50–12.00)	
Nagovor »lokostrelca«	<p>V vlogi lokostrelca nastopi Matic (sošolec avtoric naloge), ki obiskovalce pričaka pri novjšem mostičku čez reko Mirno.</p> <p style="text-align: center;"><i>Slika 22: Most, kjer pričaka »lokostrelec« (K. Kramar, 2017)</i></p> <p>Predstavi se in jih popelje v naravo. Pove, da se lahko ob ribniku preizkusijo v lokostrelstvu, si ogledajo predstavitev ljudskih plesov, se preizkusijo v igri <i>Spomin o Mirni</i>, morda pridružijo uri pravljic ali odidejo na pohod po trim stezi. Lahko izbirajo. Ob 12.00 pa se vsi skupaj zberejo pri kozolčku ob ribniku, kjer jih bo čakala »Ema Krška«.</p> <p><i>Potrebujemo:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - kostum »lokostrelca« (avtorice naloge), - lok in puščico (taborniki). <p style="text-align: center;"><i>Slika 23: Matic kot lokostrelec (Š. Zidar, 2016)</i></p>
Lokostrelstvo	<p>Izvajajo člani Društva tabornikov Rod Mirne reke, in sicer na prostoru med potjo proti ribniku in desnim bregom reke Mirne. Člani in avtorice (Laura, Špela) med drugim skrbijo za varnost obiskovalcev in nanjo ves čas opozarjajo. Taborniki že zjutraj pripravijo vse potrebno.</p> <p><i>Potrebujemo:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - loke in puščice (taborniki), - tarče (taborniki).

	 <p><i>Slika 24: Mirnski taborniki (D. Kašič, 2016)</i></p> <p><i>Slika 25: Lokostrelstvo na Mirni (D. Kašič, 2016)</i></p>
<p>Ljudski plesi (petošolci in Dragica Hazdovac)</p>	<p>Učenci pod vodstvom Dragice Hazdovac na asfaltu pri igralih ob ribniku zaplešejo 3 ljudske plesse.</p> <p><i>Potrebujemo:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - harmonikaša (Gašper Kastelic), - oblačila za nastopajoče (Dragica Hazdovac).
<p>Trim steza Trimmigo</p>	<p>Učiteljica športa na OŠ Mirna Marlies Bračko zainteresirane popelje po krajši poti trim steze (največ 60 minut).</p> <p><i>Slika 26: Informacijska tabla Trimmigo (L. Musar, 2016)</i></p>
<p>Ura pravljic</p>	<p>Avtorice naloge (Jana, Neža) pripravijo doživeto predstavitev 2 pravljic (Kraljična na zrnju graha, Lepotica in zver). Ta delavnica poteka na travniku ob igralih pri ribniku (bližje gozdu).</p> <p><i>Potrebujemo:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 4 odeje (Jana in Neža), - knjigo s pravljicami (Jana in Neža). <p><i>Slika 27: Igrala pri ribniku (K. Kramar, 2017)</i></p>

<p>Igra <i>Spomin o Mirni</i></p>	<p>Avtorice naloge (Lea, Žana) ponudijo možnost igre <i>Spomin o Mirni</i>, ki je njihovo avtorsko delo. Med igranjem se prisotni seznanijo z naravno in kulturno dediščino Mirne in okolice. Ob igri so dostopni tudi opisi fotografiranih znamenitosti. Delavnica se izvaja na travniku ob igralih pri ribniku (bližje ribniku).</p> <p><i>Potrebujemo:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 10 izvodov igre <i>Spomin o Mirni</i> (Lea, Žana), - 4 odeje (Lea, Žana). <div data-bbox="683 539 1219 837" data-label="Image"> </div> <p style="text-align: center;"><i>Slika 28: Igra Spomin o Mirni (Ž. Crljenkovič, 2016)</i></p>
<p>Nagovor »Ema Krška« (12.00)</p>	<p>V njeni vlogi nastopi Emanuela (avtorica naloge), ki obiskovalce pričaka ob kozolčku pri ribniku pod gradom, kjer pove nekaj zanimivosti o sebi in svoji družini.</p> <p><i>Potrebujemo:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zgodovinski kostum (Emanuela). <div data-bbox="820 1111 1080 1482" data-label="Image"> </div> <p style="text-align: center;"><i>Slika 29: Emanuela kot Ema Krška (K. Kramar, 2017)</i></p>
<p>Pripovedovalka Nuša</p>	<p>Poda zgodovinsko ozadje in Emينو legendo <i>Hudoba uničuje, dobrota gradi</i>.</p>
<p>»Ema Krška«</p>	<p>Obiskovalce v spremstvu konja in spremljevalca popelje na grad.</p> <p><i>Potrebujemo:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - konja in spremljevalca (Domačija Marn, Hudeje).

LOKOSTRELEC (Matic)

Pozdravljeni, vsi zbrani! Sem človek, ki obožuje lokostrelstvo. Velikokrat se z družino odpravimo v gozdove okoli Mirne, kjer se malo pogovarjamo, družimo in pa seveda meni najljubši del – streljamo z

lokom. Občasno počnemo to le za zabavo, velikokrat pa ubijemo tudi kakšno divjo žival, zakurimo ogenj in si jo pravično razdelimo. Življenje v gozdu je prav prijetno, saj ljubimo gozd in naravo, pesmi pojočih ptic, žuborenje potokov, šumenje listov dreves. Zelena ruša nam je najboljše ležišče. Bi bili radi tokrat vi moja družba v gozdu? Ste za, da gremo skupaj streljat z lokom in morda tudi kaj ujamemo ter si bratsko razdelimo?

SKUPINA (navdušeno): Da ...

LOKOSTRELEC (Matic)

No, pridite za mano, pa vam pokažem. Tisti, ki vas lokostrelstvo ne zanima preveč, se ne bojte. Namesto tega se boste lahko preizkusili v drugih aktivnostih. Najprej so učenci 5. razreda pod vodstvom Dragice Hazdovac za vas pripravili 3 ljudske plese. Ob začetku trim steze Trimmigo vas čaka Marlies Bračko in če bi se radi dobro razgibali, pojdite z njo. Drugi se lahko preizkusite v igri *Spomin o Mirni* ali poslušate pravljice na travniku pri igralih, kjer vas čakajo odeje. Komur bo dolgčas, bo kriv sam. Ob 12.00 pa se vsi skupaj zberite pri kozolčku, kjer vas bo čakala kneginja »Ema Krška« ter vas popeljala na mirnski grad Speča lepota.

KNEGINJA EMA KRŠKA (Emanuela)

Pozdravljeni še z moje strani. Sem Ema Krška, piše se leto 1037 in štejem 66 let. Še niste slišali zame? No, morda vam bo lažje, če vam povem, da mi pravijo tudi Ema Pilštanjka, kneginja Ema, Ema Breže-Selška, grofica Ema in Hema. Sedaj pa gotovo veste, kdo sem. Ja, jaz sem tista, ki vladam skoraj vsem slovenskim ozemljem. Sem zadnja potomka Breže-Selških grofov. Imela sem moža Viljema II. in dva prečudovita sinova. Na mojo neizmerljivo žalost sem ostala brez vseh treh (brez enega sina že v njegovem zgodnjem otroštvu, srditi spopadi so mi vzeli še drugega sina, tudi moj mož je že umrl). Uteho iščem v veri in dobroti. No, ampak saj to vas najbrž niti ne zanima preveč. Upam, da ste se že sprehodili po tej čudoviti dolini in verjamem, da vam je všeč. Zdaj pa vas vabim na ogled mojega ljubega gradu, v katerem občasno bivam. Grad Mirna namreč stoji na območju, ki je leta 1016 z darovnico cesarja Henrika II. pripadlo Viljemu II., mojemu možu (Medmrežje 9, 2016).

PRIPOVEDOVALKA (Nuša)

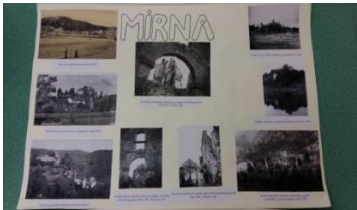

Ali ste že kdaj slišali za Kneginjo Emo? Naj vam še jaz povem nekaj zanimivosti o njej. Kneginja Ema se je rodila leta 973 na gradu Pilštanj na Kozjanskem. Rojena je bila v času nastajanja novih držav po Evropi. Bila je vladarica in lastnica večine slovenskega ozemlja in tudi nekaj avstrijskega. Mirnskemu gradu je vladala med letoma 1036 in 1045. Ohranila in rešila je slovenščino, odkupila svobodo Slovencev, fevdalcem oteževala njihovo oblast in zgradila pomembne fare in samostane. Po smrti svojega moža in sinov se je posvetila širjenju svoje dobrote in molitvi. Umrta je 27. novembra 1045. Ljudstvo je Emo, ki goduje 27. junija, začelo častiti kot svetnico takoj po njeni smrti (Medmrežje 10, 2016).

Legenda kneginje Eme *Hudoba uničuje, dobrota gradi* pripoveduje: Edina, ki je preživela razpad Velike Karantanije, je bila dedinja dveh najuglednejših dinastij. S socialnimi, političnimi in kulturnimi reformami se je odločila iz podedovanih dednih ostankov ohraniti vsaj tisto, kar ji je še ostalo od karantanskih ruševin. Pri tem je naletela na dvomljivo socialno in moralno osnovo podedovanih grofij, zato je začela uresničevati moralna načela pokristjanjevanja in gradila močne moralne ustanove (samostane). Imela je navado dnevno plačevati delavcem zaslužen plačilo. Nekega dne so se delavci uprli o višini izplačila dne, zato je predlagala, da naj si vsak zaslužen plačilo vzame sam iz njene mošnje. Delavci so opazili, da je vsota za vse enaka, spoznali so moč poštenega Eminoga plačevanja in nadaljevali delo pod istimi pogoji. Čež kakih petsto let je v zadnjih ostankih iste dinastije izbruhnili

nasilje. Žena Friderika II. grofa Celjskega je bila umorjena zaradi prestižne politike očeta Hermana II. grofa Celjskega, ki je sina Friderika dal zapreti v celjski stari grad, Veroniko Deseniško, naslednico grofice Elizabete Frankopanke, pa umoriti. Dinastija Celjskih je s svojimi moralnimi delikti uničila eno najmočnejših dinastij svojega časa – kneževino Celjskih. Legenda Kneginje Eme še sedaj blesti v temeljih dinastije Celjskih, saj je upodobitev legende o pravičnem plačilu mogoče najti med najlepšimi spomini iz časov njenega življenja, ko je vladala tudi gradu Mirna med leti 1036 in 1045 in ohranila njegovo karizmatičnost (Medmrežje 11, 2016).

EMA KRŠKA (Emanuela)

Sedaj pa mi sledite na mirnski grad in se sami prepričajte, da njegovo ime Speča lepotica ni podarjeno, saj je grad res prava lepotica, ki je dolgo čakala, da jo je nekdo prebudil iz sna in ruševin, v kar se je spremenila med 2. svetovno vojno. Zasluge gredo v veliki večini dr. Marku Marinu in njegovim številnim podpornikom.

5. GRAD MIRNA (12.15–16.00)	
Grajska straža	<p>Pred vhodom v grad v vlogi stražarjev nastopita Jan in Matic (sošolca avtoric naloge).</p> <p><i>Potrebujemo:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - kostume grajskih stražarjev (KUD Klati vitez).
Župan občine Mirna Dušan Skerbiš (12.20–12.40)	<p>Na grajskem dvorišču predstavi razvoj gradu skozi čas ob slikovnem gradivu (plakatih), ki smo jih pripravile avtorice naloge. Predstavi tudi pokojnega dr. Marka Marina in njegovo vlogo pri obnovi gradu Mirna.</p> <p><i>Potrebujemo:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - slikovno gradivo – plakate (avtorice naloge). <div style="display: flex; flex-direction: column; align-items: center;"> <p><i>Slika 30: Razvoj gradu (N. Vavtar, 2016)</i></p> <p><i>Slika 31: Razvoj gradu (N. Vavtar, 2016)</i></p> <p><i>Slika 32: Razvoj gradu (N. Vavtar, 2016)</i></p> </div>

	 <p style="text-align: center;"><i>Slika 33: Razvoj gradu (N. Vavtar, 2016)</i></p>
<p style="text-align: center;">NA GRAJSKEM DVORIŠČU IN BALKONIH</p>	<p style="text-align: center;">Dogajanje se odvija ves čas od 12.40–16.00.</p> <p style="text-align: center;"><i>Slika 34: Pogled v notranji del gradu (L. Musar, 2016)</i></p>
<p>»Dvorni norček«</p>	<p>V vlogi dvornega norčka nastopi Uroš Sihur (Plesni center Dolenjske), ki se ves čas premika po gradu in z vragolijami zabava obiskovalce, ki se lahko preizkusijo tudi v žongliranju.</p> <p><i>Potrebujemo:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - kostum dvornega norčka (avtorice naloge), - žogice (Uroš Sihur). <p style="text-align: center;"><i>Slika 35: Uroš Sihur – »dvorni norček« (L. Musar, 2016)</i></p>
<p>Grajski pisar in zapis imen (kaligrafija)</p>	<p>KUD Klati vitez, Janez Kvaternik Kamniški</p> <p><i>Potrebujemo:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 3 mize (avtorice naloge), - material, ki ga prinesejo člani društva (KUD Klati vitez).
<p>Postani princ ali princesa – fotografiranje</p>	<p>Avtorice naloge naredimo sceno z narisanim princem in prince-so. Obiskovalci se lahko fotografirajo v njuni podobi, sliko pa dobijo po e-pošti. Za to poskrbijo Laura in Žana.</p> <p><i>Potrebujemo:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sceno iz kartona (Špela, Žana), - podlago, v katero damo sceno (Špela, Žana),

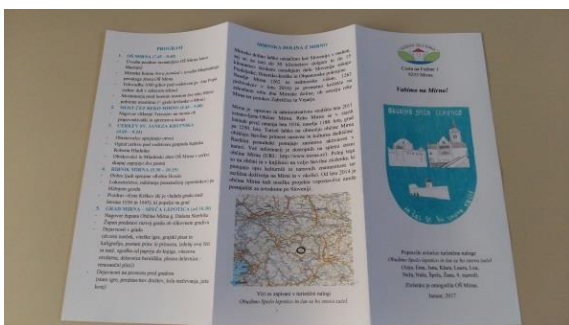
	<ul style="list-style-type: none"> - fotoaparati (Špela).
Izdelava mečev in ščitov iz kartona za otroke	<p>Ideje smo dobile iz knjige <i>1200 zgodovinskih projektov</i>. Za to poskrbijo Anja in Nuša.</p> <p><i>Potrebujemo:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - karton, barve, škarje, lepilo, ravnila (Anja, Nuša), - 6 miz (avtorice naloge). <p><i>Slika 36: Doma narejeni predmeti (I. Dular, 2016)</i></p>
<p>Od papirja do knjige s prikazi (papir, tisk in vezava knjige)</p> <p>Plesna delavnica (renesančni plesi)</p> <p>Vitezova orožarna</p> <p>Delavnica heraldike</p>	<p>KUD Klati vitez, Janez Kvaternik Kamniški</p> <p><i>Potrebujemo:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - material, ki ga priskrbijo člani društva (KUD Klati vitez), - mize in stoli (avtorice naloge), - glasba za renesančne plese (KUD Klati vitez). <p><i>Slika 37: Knjigoveštvo na Barbovi graščini (N. Leskovec, 2016)</i></p>
PROSTOR PRED GRADOM	<p>Dogajanje se odvija ves čas od 12.40–16.00.</p> <p><i>Slika 38: Grad z zahodne strani, del prireditvenega prostora (E. Šircelj, 2016)</i></p>
Predstavitve društev in posameznikov	<p>Na prostoru pred vhodom v grad se v vrsti predstavijo društva in posamezniki, tako da je osrednji del prost za ostale dejavnosti.</p> <p>KUD Klati vitez Društvo upokojencev Mirna Društvo prijateljev mladine Jurček</p>

	<p>Društvo za šport, turizem in kulturo Partizan Mirna Društvo tabornikov Rod Mirne reke Mirna Domačija Marn, Hudeje (Marko Marn) Drago Nahtigal: Razstava starih razglednic Mirnske in Temeniške doline</p> <p><i>Potrebujemo:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - stojnice (Občina Mirna).
<p>Šola mečevanja Metanje sekir v tarčo Lokostrelstvo</p>	<p>KUD Klati vitez, Janez Kvaternik Kamniški</p> <p><i>Potrebujemo:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - material, ki ga priskrbijo člani društva (KUD Klati vitez). <p><i>Slika 39: KUD Klati vitez (Medmrežje 12, 2017)</i></p>
<p>Družabne igre (Medmrežje 13, 2016): Ravbarji in žandarji Trden most Skakanje z gumitvistom Zemljo krast Hoja s hoduljami Metanje podkve na količek</p>	<p>Izvajajo avtorice naloge (Neža, Klara, Špela) v sodelovanju s člani Društva prijateljev mladine Jurček z Mirne.</p> <p><i>Potrebujemo:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 3 gumitviste (Neža), - 4 hodulje (Laura), - 7 lesenih palic za določanje mej (Klara), - 4 podkve in 2 količka (Špela).
<p>Ježa konj</p>	<p>Domačija Marn, Hudeje obiskovalcem ponudi možnost jahanja konj po bližnji okolici (gozd, trim steza). Vso potrebno opremo prinese Marko Marn.</p> <p><i>Slika 40: Ježa konj – Domačija Marn (Medmrežje 14, 2017)</i></p>

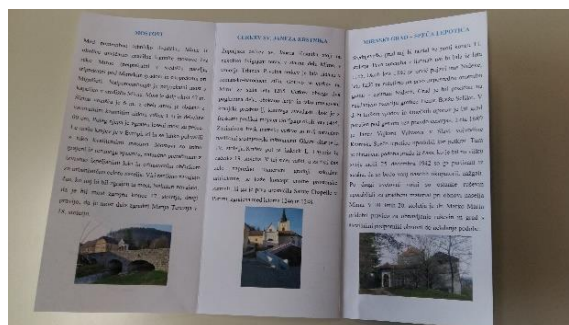
5. POTI IN NAČINI ZA TRŽENJE PROIZVODA

Zavedamo se, da je za uspešno izveden produkt v turizmu izjemnega pomena trženje. Naš produkt bomo predstavile na turistični tržnici v enem izmed Mercatorjevih centrov v marcu ali aprilu 2017. Natančnejši načrt naše stojnice še oblikujemo, vemo pa že nekaj podrobnosti. Izdelale bomo sceno s podobo mirnskega gradu Speča lepota (in presenečenjem). Ena od avtoric naloge bo nastopila v vlogi Marije Terezije. Za pomoč pri rekvizitih bomo prosile tudi KUD Klata vitez. Obiskovalci bodo dobili možnost, da se z »Marijo Terezijo« fotografirajo, fotografije pa dobijo po e-pošti. Oblečene bomo vse v enake majice z našim logotipom. Obiskovalcem bomo delile naše zloženko ter spominke z Mirne. Pripravile bomo nagradno igro – kratek kviz o Mirni na podlagi naših zloženok. Obiskovalci bodo na listek napisali odgovore in svoj kontakt. Ob koncu bomo izžrebale tri osebe, ki bodo dobile nagrado (knjigo in presenečenje). Za vse pa bomo ponudile sladke dobrote. Na stojnici bodo stalno prisotna štiri dekleta, ena bo zraven v vlogi »Marije Terezije«, ostale bodo vabile obiskovalce po prireditvenem prostoru. Delile bomo tudi promocijsko gradivo Občine Mirne. Ves čas pa si bo mogoče ogledati reklamni video, ki ga še pripravljamo in s katerim želimo na Mirno privabiti čim več turistov.

Za namen trženja smo najprej naredile dve zloženci, ki jih bodo dobili udeleženci našega enodnevnega dogodka, saj jih bodo tekom dneva potrebovali. Te zloženko bomo delile že na tržnici in z njimi vabile na Mirno. V naši prvi zgibanki smo predstavile turistični produkt *Obudimo Spečo lepoto in čas se bo znova začel*, zapisale program z zemljevidom poti in fotografijami kulturnih spomenikov, kjer se bo odvijalo dogajanje, in dodale osnovne podatke o Mirni. Druga zloženska vključuje opis izbranih kulturnih znamenitosti, priložena pa je križanka, ki jo morajo obiskovalci rešiti, saj s tem »plačajo mostnino« (v našem primeru je to geslo križanke).

Slika 41: Naša prva zloženska (I. Dular, 2016)

Slika 42: Naša druga zloženska (I. Dular, 2016)

Za promocijo dogodka smo izdelale tudi vabilo v obliki letaka. Vabilo bomo pred dogodkom objavile na spletnih straneh OŠ Mirna in Občine Mirna. Poleg tega bomo ustvarile nov dogodek na Facebooku ter ga delile med vse spletne prijatelje. Vabilo na dogodek bomo posredovale tudi občinskemu glasilu Informator Občine Mirna, lokalnemu časopisu Na dlani in spletni strani Lokalno.si, kjer pod rubriko Namig za premik objavljajo vabila na lokalna dogajanja. Letake, ki vabijo na dogodek, bomo razobesile po Mirni in bližnjih naseljih, učenci šole pa jih bodo delili po gospodinjstvih v krajih, iz katerih prihajajo. Vabila se bodo poslala tudi sosednjim šolam. To bo omogočila OŠ Mirna v sodelovanju z Občino Mirna.

Članice turističnega podmladka smo pripravile tudi reklamni video za dogodek, ki ga bomo premierno predstavile na turistični tržnici. V njem bo veliko glasbe, posnetkov Mirne in dobre volje. Objavile ga bomo tudi na spletni strani šole in Facebooku.

Slika 43: Letak kot vabilo na dogodek (A. Pajek, 2016)

Veliko smo razmišljale tudi o spominkih z Mirne. Naši predlogi so: magneti s podobo gradu ali/in drugimi znamenitostmi, obeski za ključe, razglednice ali slike z narisanimi znamenitostmi. Me smo naredile dve izmed predlaganih možnosti: narisane risbe znamenitosti, ki se jih lahko uokviri (avtorica je Nuša) in lesene spominke v obliki magnetov ali obeskov za ključe. Nuša je z električnim graver-skim pisalnikom na lesene deščice (3x8 cm) vrisala znamenitosti Mirne. Spominke, ki smo jih izdelale, in igro *Spomin o Mirni* bi lahko ponudile obiskovalcem ob koncu prireditve na gradu (v zameno za prostovoljne prispevke ali za plačilo – v dogovoru z Občino Mirna).

Slika 44: Narisane znamenitosti Mirne kot spominek z Mirne (N. Vavtar, 2016)

Slika 45: Leseni spominki z Mirne (N. Vavtar, 2016)

19. januarja 2017 smo naš produkt predstavile županu, direktorici občinske uprave in njunim sodelavcem. Idejo so sprejeli zelo pozitivno. Župan je obljubil tako finančno kot organizacijsko pomoč pri izvedbi projekta, saj je rekel, da bi bilo škoda, da ideja ostane le na papirju in da si za narejeno delo zaslužimo tudi izvedbo dogodka. Njegov predlog je bil, da se dogodek izvede v okviru prireditev ob občinskem prazniku 1. julija. Zaradi številnih obveznosti, ki nas čakajo do konca letošnjega junija, smo se odločili, da se dogodek načrtuje enkrat v prihodnjih letih, za finančno plat pa bo poskrbela Občina Mirna. Pri pripravi na prireditev, organizaciji in obveščanju javnosti bomo morali sodelovati številni, predvsem bo dogodek zahteval veliko pripravljenosti in dobre volje članic turističnega podmladka, učencev in zaposlenih na OŠ Mirna ter zaposlenih na Občini Mirna.

Natančnejšega načrta glede stroškov prireditve nismo naredile, saj so zelo odvisni od tega, za kolikšno ceno bi bili pripravljene sodelovati člani Kulturno-umetniškega društva Klati vitez, brez katerih si dogajanja na gradu ne predstavljamo. Za izvedbo programa, ki so ga ponudili, je potrebnih več njihovih članov, predvsem pa tudi veliko materiala, saj bodo ponudili večje število delavnic, obiskovalci pa si bodo lahko naredili tudi izdelke, ki jih bodo vzeli domov. Župan je bil nad možnostjo njihovega sodelovanja navdušen in obljubil je, da se bo z njimi pogovoril glede finančnega ovrednotenja njihovega prispevka na prireditvi. Poleg tega bi finančne stroške zahtevala izdelava spominkov in igre *Spomin o Mirni*. Za enkrat smo naredile nekaj izvodov, kar je omogočila OŠ Mirna, za dogodek pa bi bile pripravljene narediti tudi večje število izvodov (glede na povpraševanje). Omenjenih promocijskih izdelkov Mirna (kolikor smo seznanjene) še nima. Večina omenjenih izvajalcev aktivnosti pa je pripravljena na prireditvi sodelovati prostovoljno. Strošek za Občino bi bil še oglaševanje dogodka in ozvočenje.

Učiteljica nas je ob koncu pisanja naloge seznanila še s SWOT analizo, na podlagi katere smo kritično pretehtale prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti produkta.

PREDNOSTI:	SLABOSTI:
<ul style="list-style-type: none"> - pester program prireditve za vse generacije, - bogata kulturna dediščina, - nekaj novega v kraju, - dobre prometne povezave in lahka dostopnost območja, - veliko možnosti oglaševanja, - bogata gostinska ponudba in tudi možnost prenočevanja, - mreža pohodnih poti in številni športni objekti (za tiste, ki bi tukaj želeli ostati dlje ali se vračali). 	<ul style="list-style-type: none"> - nimamo turistično-informacijskega centra, ki bi povezoval različne člene v turistični ponudbi in skrbel za razvoj turizma ter morda tudi prevzel odgovornost za dogodek, - posamezni deli ponudbe morda ne bodo vedno na razpolago, - slabša prepoznavnost območja kot turistične lokacije.

<p>PRILOŽNOSTI:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturna dediščina ponuja veliko možnosti za razvoj turizma, - razvijamo in izdelujemo spominke, - pridobivamo izkušnje s področja turističnega vodenja v domačem kraju in s tem širimo svoje znanje, - lokalno in medregionalno povezujemo ponudnike različnih storitev. 	<p>NEVARNOSTI:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nenaklonjeno vreme (v primeru napovedanega močnega dežja bo prireditev odpovedana), - velik finančni in organizacijski zalogaj za nas in Občino.
---	---

6. ZAKLJUČEK

V turistično nalogo smo vložile veliko našega časa in truda. Pri vsem nas je ves čas usmerjala mentorica, ki je razdelila naloge, nam pomagala pri citiranju, pogosto zahtevala izboljšave naših izdelkov in zapisanih besedil, ob koncu pa nalogo tudi pregledala in popravila napake. Med delom smo pridobile ogromno novih znanj, informacij o našem kraju in znamenitostih. Srečale smo številne osebe, ki se na različne načine ukvarjajo s turizmom in promoviranjem našega naselja in okolice. Stopile smo v stik s številnimi društvi in posamezniki, od katerih smo izvedele veliko uporabnih stvari. Izvedle smo anketiranje med učenci in drugimi občani, predvsem pa smo se veliko pogovarjale in ustvarjale: nove ideje, zloženke, igre, izdelke in logotip. Naučile smo se, kako narediti program za prireditev v kraju, kako se izdelata reklamni video, vabilo na dogodek in program trženja. Ugotovile smo, da je za zanimiv program potrebno veliko znanja, idej in dobre volje številnih sodelujočih. Pozitivno smo bile presenečene nad odzivi lokalnih društev in posameznikov, ki so bili pripravljeni sodelovati pri našem projektu. Svoj namen smo dosegle, saj smo si želele, da bi mladi in starejši turisti skozi kulturni, zabavni in športni program, izveden na petih točkah v kraju, spoznali in doživeli Mirno na čim bolj zanimiv način. Narejena je ideja za nov turistični produkt v domačem kraju, ki vključuje zabavni in poučni sprehod skozi naselje ter povezuje kulturno dediščino z zgodovinskimi osebami. Župan je ponudil organizacijsko in finančno pomoč pri izvedbi dogodka in s tem nagradil naš trud.

V letu 2016 smo Mirnčani praznovali kar 2 jubileja, na katera smo tudi me zelo ponosne. Obeležili smo 1000-letnico prve omembe reke Mirne in 200-letnico šolstva na Mirni. Mentorica nam je povedala, da je Evropska komisija v avgustu 2016 predlagala, da se leto 2018 razglasi za evropsko leto kulturne dediščine. Tudi zaradi omenjenih dejstev smo se osredotočile predvsem na kulturne znamenitosti in zgodovino našega kraja, predlagana izvedba v prihodnjih letih pa bi bila tudi zelo smiselna. Celodnevno dogajanje se bo zaključilo na gradu Mirna, ki sameva. S tem bomo uresničile vizijo pokojnega dr. Marka Marina, da bi grad, ki ga je on sam s številnimi podporniki dvignil iz ruševin, zaživel ter postal prostor številnih dogodkov in srečanj, Mirna pa bo dobila nekaj novega, svežega in uporabnega za vse generacije, domačine in turiste. Znani citat pravi: »Svet je knjiga, in tisti, ki ne potujejo, so prebrali samo eno stran.« Zato me rade potujemo po Mirni, po Sloveniji, med našimi idejami ... Potujemo, torej smo.

7. VIRI IN LITERATURA

- Briški, M., Kapus, M., Klemenčič, M., Lucchese, E., Sapač, I. *Grad Mirna med včeraj, danes, jutri*. Mirna: Studio 5, 2016.
- Gregorčič, I., Kapus, M., dr. Marin, M., Sapač, I. *Križem kražem po Mirni*. Zasnova, realizacija, fotografija Studio 5 Mirna, risba Renato Repše, oblikovanje Darinka Knapič. Trebnje: Občina Trebnje, 2007.
- Marin, M. *Speča lepota – vodnik po gradu Mirna*. Zasnova in realizacija: Studio 5 Mirna, tloris: Igor Sapač, oblikovanje in oprema: Darinka Knapič. Trebnje: Občina Trebnje, 2007.
- Medmrežje 1. *Geopedia – interaktivni spletni atlas in zemljevid Slovenije*, URL: <http://www.geopedia.si/> (7. 12. 2016)
- Medmrežje 2. *Spletna stran občine Mirna, O Mirni*, URL: <http://www.mirna.si/sl/predstavitev/o-mirni/> (15. 9. 2016)
- Medmrežje 3. *Spletna stran občine Mirna*, URL: <http://www.mirna.si> (15. 9. 2016)
- Medmrežje 4. *Mreža postajališč za avtodome po Sloveniji*, URL: www.camperstop.si (15. 10. 2016)
- Medmrežje 5. *Spletna stran občine Mirna, Kultura in zgodovina*, URL: <http://www.mirna.si/sl/predstavitev/o-mirni/zgodovina/> (13. 10. 2016)
- Medmrežje 6. *Spomenik NOB na Rojah*, URL: <http://giskd2s.situla.org/rkd/Opis.asp?Esd=25998> (5. 12. 2016)
- Medmrežje 7. *Zgodovina Škofje Loke*, URL: rsk.rutka.net/apl/doc/54283CFE.docx (12. 12. 2016)
- Medmrežje 8. *Marija Terezija*, URL: <http://www.razglej.se/marija-terezija/> (5. 12. 2016)
- Medmrežje 9. *Ema Krška*, URL: <http://www.kamra.si/sl/mm-elementi/item/ema-krska.html> (6. 12. 2016)
- Medmrežje 10. *Lastniki gradu Mirna*, URL: <http://www.kamra.si/sl/digitalne-zbirke/item/lastniki-gradu-mirna.html> (6. 12. 2016)
- Medmrežje 11. *Emina legenda*, URL: <http://www.kamra.si/sl/digitalne-zbirke/item/emina-legenda.html> (6. 12. 2016)
- Medmrežje 12. *KUD Klati vitez*, URL: <https://www.facebook.com/kud.klativitez> (15. 1. 2017)
- Medmrežje 13. *Stare igre*, URL: <http://www.ringaraja.net/clanek/se-poznate-stare-igre-se-jih-se-igrate-4721.html?page=2&imageID=5265> (29. 11. 2016)
- Medmrežje 14. *Ježa konj – Domačija Marn Hudeje*, URL: <http://horselove.mojforum.si/horselove-about53.html> (15. 1. 2017)
- Nahtigal, D. *Podobe dežele ob Temenici in Mirni: kraji iz občine Trebnje na starih razglednicah*. Trebnje: Kulturno društvo Mavrica, 2003.
- Sapač, I. *Grad Mirna : Stavbni razvoj gradu*. Mirna: Studio 5, 2004.
- Statistični urad RS. URL: <http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/Saveshow.asp> (10. 10. 2016)
- Topole, M. *Mirnska dolina*. Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni center SAZU, Založba ZRC, 1998.

PRILOGA 1: IZBRANI PRIMERI KULTURNE DEDIŠČINE, VKLJUČENI V NAŠ TURISTIČNI PRODUKT

MOSTOVI

Med pomembno tehniško dediščino Mirne in okolice uvrščamo značilne kamnite mostove čez reko Mirno (petprekatni v središču naselja Mirna, triprekatni pod Mirnskimi gradom in enoprekatni pri Migolici). Najpomembnejši je seveda petprekatni most s kapelico v središču Mirne. Most je dolg okoli 67 m in je rahlo usločen. Širina vozišča je 6 m, z obeh strani je obdano z varovalnim kamnitim zidom višine 1 m in debeline 60 cm. Most je bil leta 2002 popolnoma obnovljen (Nahtigal, 2003, str. 107). Le malo krajev je v Evropi, ki bi se lahko pohvalili s tako kvalitetnimi mostovi, kakršne lahko vidimo v Mirnski dolini. Mostovi so trdno grajeni iz rezanega apnenca, z natančno preračunanimi in izvrstno izpeljanimi loki in z edinstvenim občutkom za urbanistično celoto naselja. (Gregorčič et al., 2007). Viri različno navajajo čas, ko naj bi bil zgrajen osrednji most. Nekateri navajajo, da je bil most zgrajen konec 17. stoletja, drugi pravijo, da je most dala zgraditi Marija Terezija v 18. stoletju.

CERKEV SV. JANEZA KRSTNIKA

Župnijska cerkev sv. Janeza Krstnika stoji na nekoliko dvignjeni terasi v starem delu Mirne, v vznožju Trbinca. Prvotna cerkev je bila zidana v romansko-baročnem stilu. Gotovo je cerkev na Mirni že stala leta 1265, ko je Ulrich, vojvoda Karantanski, v njej potrdil sodnijske in ostale svoboščine v Slovenski krajini nasproti deželni stanovitvi. Cerkev je po arhitekturi in po stenskih slikah znamenita v širšem slovenskem prostoru. Obsega dva poglobljena dela: obokano ladjo in tako imenovani kranjski prezbiterij, katerega zvezdasti obok je s freskami poslikal mojster Bolfgang okoli leta 1465 (Gregorčič et al., 2007). Zanimivost fresk mirnske cerkve so tudi natančno naslikani srednjeveški inštrumenti (Nahtigal, 2003, str. 120 in 121). Druge freske iz začetka 16. stoletja z znamenjem enoroga namigujejo na znamenito plemiško rodbino Galenbergov in z masko norca naznanjajo prihod renesančnega humanizma ter nudijo pomembno gradivo za zgodovino gledališča. Kasneje so cerkev dvakrat predelali. Do leta 1690 so jo barokizirali. Dotedanjo opremo so zamenjali z baročno, od katere pa se je ohranil le izredno lep kip bičanega Kristusa. Končno podoba je cerkev dobila v času historičnih slogov (Gregorčič et al., 2007). Glavni oltar je iz 19. stoletja. Križev pot je izdelek L. Layerja iz začetka 19. stoletja. Cerkev s svojo zunanjo ureditvijo in strmemu bregu prilagojene okoliške stavbe oblikujejo enkratno, pri nas neobičajno staro vaško jedro. V tej sicer vaški, a za tisti čas zelo napredno usmerjeni gradnji sakralne arhitekture, se kaže koncept enotne prostorske zamisli, ki ga je prva uresničila Sainte Chapelle v Parizu, zgrajena med letoma 1246 in 1248, in napovedala ves nadaljnji razvoj gotske sakralne arhitekture, katerega odmevi so vidni tudi v mirnski cerkvi (Medmrežje 5, 2016).

MIRNSKI GRAD – SPEČA LEPOTICA

Mirnski grad sodi med najstarejše gradove na Slovenskem. Zgodovinske okoliščine in stavbne značilnosti kažejo, da je srednjeveški grad nastal že proti koncu 11. stoletja. Prve omembe v listinah so nekoliko mlajše. Prva naj bi bila iz leta 1165, vendar doslej še ni bilo mogoče ugotoviti vira, po katerem je Josip Gruden v svojem delu Zgodovina slovenskega naroda povzel to letnico. Okoli leta 1180 se prvič pojavi ime Nideke, leta 1250 pa naletimo na prvo neposredno omembo gradu – castrum Nidech. Grad je bil pozidan na nekdanjem ozemlju grofice Heme Breže-Selške (Sapač, 2004, str. 9–10).

Po naših krajih so višinska obzidana naselja, kot so Sv. Helena – Gradec nastajala ob koncu 5. tisočletja pred našim štetjem. V tem času je možna opredelitev grajskega terena. Grad bogatijo ostanki rimske trdnjave na Mirni in vzporedne rimske trdnjave na Trbincu. Ostanki zidu v jugovzhodnem delu palacija sodijo v čas Samove plemenske zveze, ki je zajela tudi mirnske kraje (626–657). Leta 1016 je bila v listinah prvič imenovana dolina reke Mirne, ko je cesar Henrik II. podelil svoje posesti med rekami Savo, Savinjo, Sotlo in Mirno grofu Viljemu II. Leta 1180 se je pojavil zapis imena Mirnskih grofov – Majnard grof Mirnski, leta 1403 je Mirnski grof Ottel prezidal staro srednjeveško graščino v gotsko civilno stavbo s kapelo v palacijo in obrambnimi stolpi. 1435. leta je bil grad v lasti Celjskih grofov. V dobi turških vpadov in kmečkih uporov je bil grad porušen pod geslom »za pravdo cesarja«. Leta 1689 je Janez Vajkard Valvazor na Bogenšperku izdal Slavo vojvodine Kranjske, kjer je Spečo lepotico upodobil kar petkrat. Tam je ohranjena podoba gradu iz časa, ko je bil na višku svoje moči. V sredini 18. stoletja je v severnem zunanjem kotu grad dobil prizidek – grajsko kapelo s kvalitetno opremo. Spodnjo romansko kapelo so podrli, in tako se je stavbni razvoj gradu končal, »prezidave v 19. stoletju so bile izvršene v škodo plemeniti grajski arhitekturi«. 25. decembra 1942 so ga partizani iz strahu, da se bodo vanj naselili okupatorji, zažgali. Po drugi svetovni vojni so ostanke ruševin uporabljali za gradbeni material pri obnovi naselja Mirna, nekaj stebrov pa so odpeljali na druga gradbišča. V 70. letih 20. stoletja je dr. Marko Marin pridobil pravico za obnavljanje ruševin, ki jo je izrekla Občinska skupnost občine Trebnje (Marin, 2007, str. 3–4).

Palacij je osrednji del grajskega stavbnega kompleksa, obenem je tudi najstarejši del gradu. Obseg palacija meri 480 m, medtem ko zadnja višina meri približno 20 m. Tloris je razdeljen na polovici, vsaka polovica ima 4 prostore in izhod v naslednje nadstropje. »Obzidje obdaja okrog 2500 m² veliko grajsko ploščad, ki je nastajala vzporedno z razvojem palacija.« Obzidje vsebuje 2 obrambna stolpa – oglatega in okroglega ter kaščo (Marin, 2007, str. 4). Spodnji del obzidja je brez oken. Sredi dolžine stoji mogočen portal, ki priča, da zaradi varnosti razen njega ni bilo drugih odprtih. Zgornji del obzidja vsebuje šest oken, »kar je plod razvojnih stavbnih tendenc renesanse, ki si želi zraka in svetlobe«. Do severnega obzidja pridemo mimo oglatega stolpa, ki s svojo masivno konstrukcijo poudarja srednjeveški pridih utrdbe. Ta videz je ohranjen z nespremenjenimi strelnimi linami v spodnjih dveh nadstropjih, tretje nadstropje je bilo že večkrat prezidano. Danes ima prezidavo iz renesanse z velikima oknomoma na južni in severni strani. »Videz srednjeveškega obrambnega sistema je nakazan s pravokotnimi strelnimi linami pod venčnim zidcem obzidja«, kar je opazno ob severnem obzidju (Marin, 2007, str. 5).

Zahodna fasada je prava umetnina. Obzidje je enako visoko kot severno. Bogatijo ga strelne line pod venčnim zidcem. V levem kotu ga dopolnjuje mogočni renesančni prehod v portal, ki je sezidan po izvornih načrtih arhitekta Jožeta Krisperja. Na zahodni strani je bila južnemu obzidju prizidana kašča za shranjevanje poljščin, ki se je odlično ohranila do danes. Kašča deluje kot lepotni ideal tistega časa. Obzidje je danes obnovljeno, dostop do njega pa je otežkočen zaradi strmega terena (Marin, 2007, str. 5). Vzhodni in južni del obzidja na vzhodni strani veže okrogel stolp, ki je bil postavljen leta 1403. Stoji na lokaciji, kjer poudarja fasadni značaj grajskega kompleksa in je viden od daleč. Visok je 19 metrov in razdeljen je v 3 etaže ter visoko podstrešje. Pri obnovitvi mu je bil vrnjen videz gotskega objekta. »Dostop do notranjosti je možen skozi portal z vzhodne strani, koder se pride na vzhodno grajsko dvorišče ali pa skozi zahodni portal, ki nas privede na zahodno grajsko dvorišče« (Marin, 2007, str. 9–10).

Takoj, ko vstopimo, opazimo ogromen palacij. Na severni strani palacija je obešen most, ki palacij povezuje z arkadnim sistemom, ta pa povezuje vse štiri hodnike vseh štirih strani obzidja. V jugozahodnem kotu pri kašči so speljane stopnice do mostu, ki vodi v palacij. »Na tej poti se srečamo

z izredno lepim arkadnim sistemom, izvedenim iz 28 stebrov in ustreznim številom obočnih polj.« Pritličje hrani največ dokazov o zgodovinskem razvoju na gradu (Marin, 2007, str. 9–10).

»Preddverje nas pripelje do zahodnega prostora, kjer je na novo vzidan portal po renesančnem vzoru, prav tako vlit iz armiranega betona, ker je prejšnji baročni prav tako razpadel v ruševinah.« Levo od tega je ohranjen še gotski portal iz 15. stoletja, ki je vodil v prostor kuhinje. Ima poseben banjast obok, ki je brez križnih povezav. Palacij ima dve nadstropji in podstrešje, ki je dokaj visoko. Prvo nadstropje je bilo namenjeno stanovanju, drugo pa muzeju. Vidne so razne prezidave in nekdanja višina palacija. Na sredini stoji zidovje, ki tvori požarni križ in je zgodovinsko največjega pomena, ker hrani podatke o višini gradu iz Eminega časa in srednjeveškem načinu gradnje stolpov (Marin, 2007, str. 12).

SPOMENIK NOB NA ROJAH IN SPOMENIK PRED OŠ MIRNA

Spomenik padlim borcem NOB stoji na vzpetini Roje v severovzhodnem delu naselja nad cesto, ki povezuje Mirno in Mokronog. Spomenik je bil postavljen 1965. leta po načrtih kiparja Janeza Lenassija. Obelisk je iz treh 11 metrov visokih betonskih stebrov, ki jih v zgornji tretjini združuje kovinska kroglja. V grobnici je pokopanih 106 padlih borcev. Na vsakem izmed stebrov najdemo en zapis. Na pokrovu grobnice je zapisan stih: »A prišel bo dan, ko se ljudstvo zbudi, se dvigne po zmagi k svobodi. Vam bratje pa pesem ljubezni doni in večna zahvala vam bodi« (Medmrežje 6, 2016).

Drug spomenik stoji pred osnovno šolo. Postavili so ga leta 1983, oblikoval ga je Sandi Leskovec. Stoji na platoju, ima pet betonskih stebrov, na katerih so bronaste plošče z imeni padlih, na osrednjem stebri je bronast relief s posvetilom »Padlim borcem in aktivistom v NOB Krajevne skupnosti Mirna« (Medmrežje 6, 2016).

PRILOGA 2: ANKETA

Datum: 10. 11. 2016

Spoštovani!

Učenke 9. razreda OŠ Mirna (Laura, Neža, Nuša, Lea, Klara, Anja, Ema, Špela, Jana, Žana) smo se v okviru geografskega krožka z učiteljico Ireno Dular odločile, da se letos prijavimo na razpis Turistične zveze Slovenije: *Turizmu pomaga lastna glava*, in to na temo *Potujem, torej sem*. Prijavljene vabijo, da se postavimo v vlogo turističnih vodnikov, se povežemo s čim več ljudmi in oblikujemo turistični program vodenja po domačem kraju in okolici za mladega turista. Sodelovanje na festivalu vključuje izdelavo turistične naloge na razpisano temo, predstavitev dogodka na turistični tržnici spomladi 2017 in izpeljavo dogodka, namenjenega širši javnosti, do konca junija 2017.

Odločile smo se, da bi pripravile enodnevni dogodek, ki bi potekal na Mirni in v okolici. Za obiskovalce prireditve bi rade pripravile voden ogled Mirne in okolice z različnimi spremljevalnimi dejavnostmi za odrasle in otroke. Za dogodek, kot smo si ga zamislile, potrebujemo pomoč čim več ljudi, ki bi bili pripravljene aktivno sodelovati, deliti svoje ideje, znanje, veščine ali izkušnje. Hvaležne bomo za kakršno koli spodbudo, idejo, prispevek, pomoč, saj vemo, da sodelovanje med različnimi ljudmi in generacijami vodi do uspeha.

Prosimo, da odgovorite na spodnja vprašanja. Rezultati ankete nam bodo v pomoč pri izdelavi programa vodenja po Mirni in pri organizaciji samega dogodka.

Vprašanja:

- Navedite 4 lokacije na Mirni in bližnji okolici (dosegljive peš v 1 uri), na katere bi povabili turiste.

- O katerih znamenitostih na Mirni in okolici bi vi želeli vedeti več?

- Katere (zgodovinske) osebe iz našega kraja bi predstavili potencialnim turistom?

- Mislite, da dobro poznate zgodovino Mirne? Lahko napišete nekaj dejstev, ki jih poznate.

- Kakšen spominek, ki bi predstavljal Mirno ali okolico, bi podarili turistom?

- Ali bi bili kakor koli pripravljeni sodelovati pri našem projektu – na dan, ko bomo izvedli naš turistični produkt? S tem mislimo na sodelovanje v najširšem pomenu besede: predstaviti del Mirne ali znamenitost, ki jo dobro poznate; posredovati legende, zanimive zgodbe iz naših krajev, šege ali navade; predstaviti društvo, obrt, kmetijo, izdelke, kulinarčne dobrote, zbirko starih predmetov; izvajati športne aktivnosti z udeleženci, likovno ustvarjati, izvajati animacijo za otroke ... Če da, prosimo, napišite, na kakšen način bi bili pripravljeni sodelovati in svoj kontakt. Prosimo, če lahko prošnjo za pomoč posredujete tudi sorodnikom, sovaščanom, prijateljem, znancem in morebiti (z njihovim dovoljenjem) napišete tudi njihov kontakt.

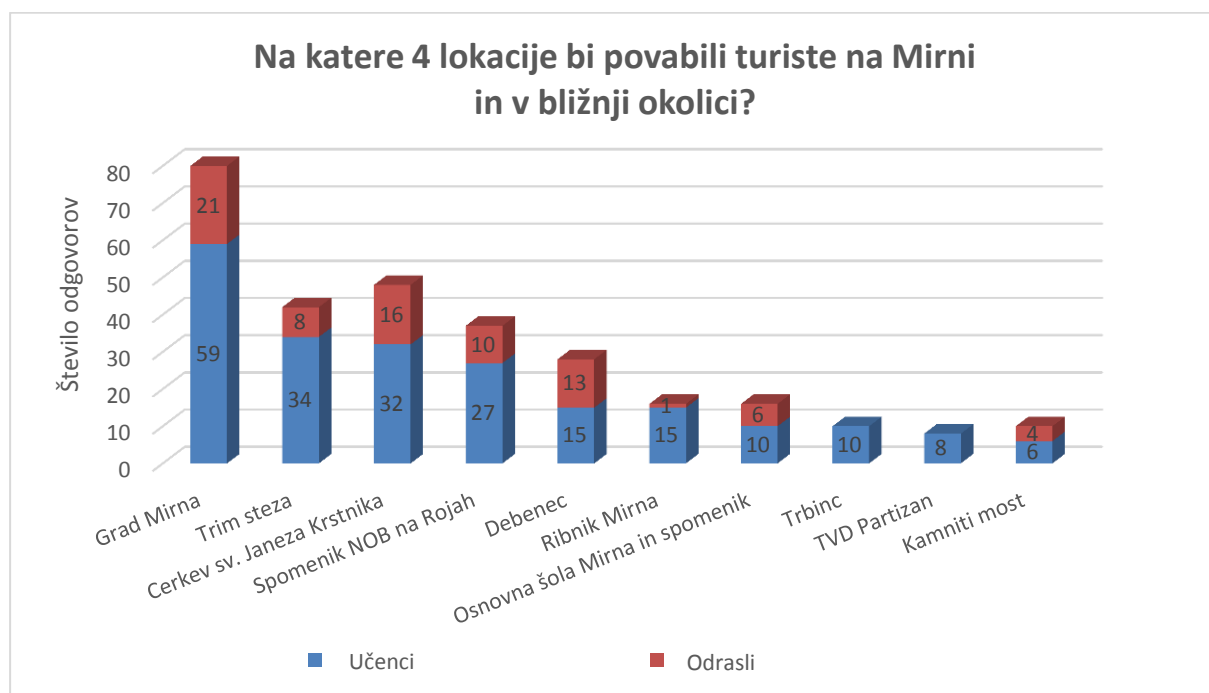

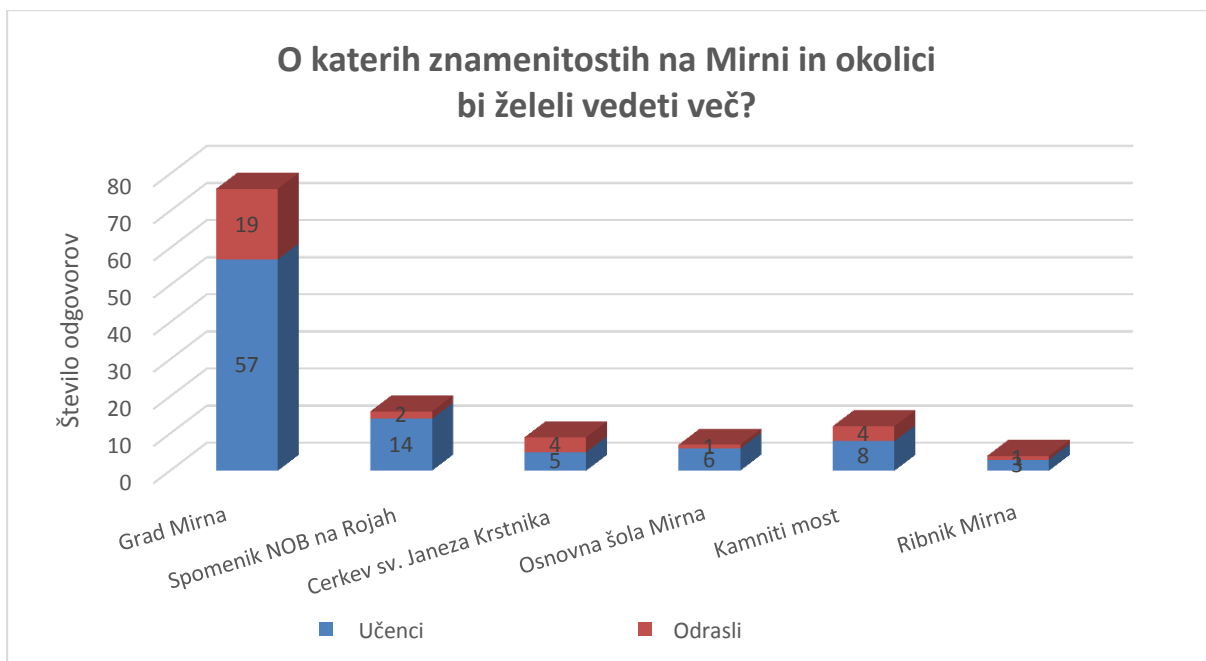
Zahvaljujemo se vam za sodelovanje in vas lepo pozdravljamo.

PRILOGA 3: REZULTATI ANKETE O ZNAMENITOSTIH NA MIRNI

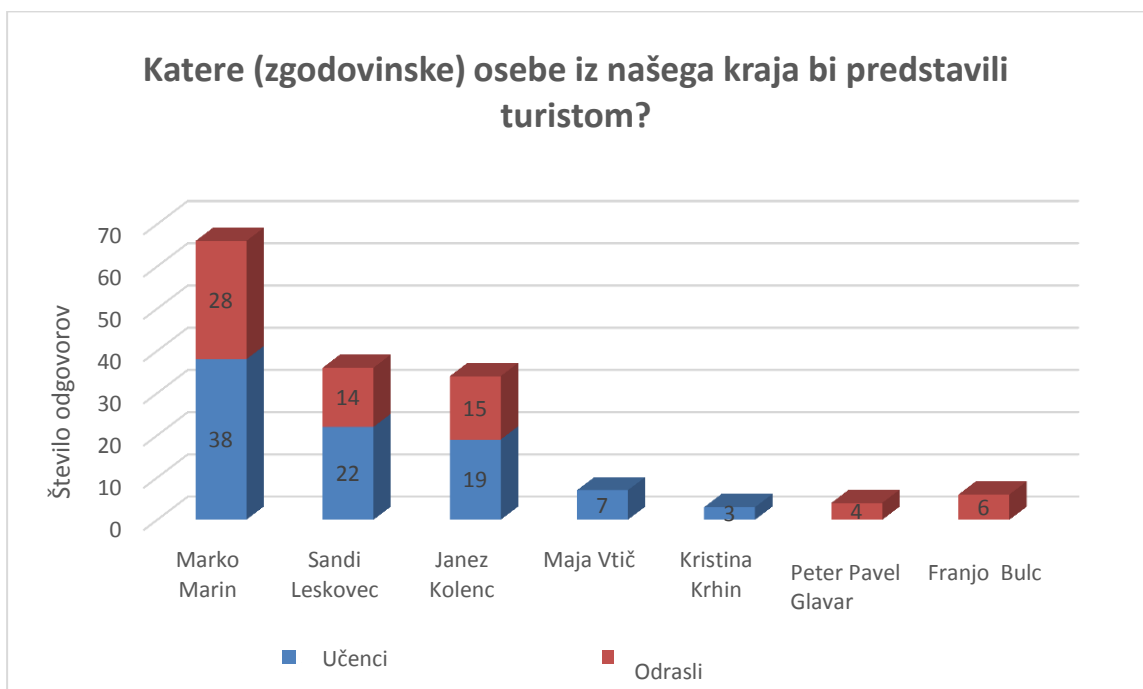
O turističnih znamenitostih na Mirni in v okolici smo med učenci naše šole in drugimi občani izvedle kratko anketo. Želele smo dobiti nekaj odgovorov, ki bi nam pomagali pri odločitvi, kaj vključiti v naš turistični produkt. Anketirale smo 83 učencev od 5. do 9. razreda in 30 odraslih. Anketiranim smo zastavile vprašanja, zapisana v grafikonih. Zavedamo se, da bi lahko anketirale več ljudi, vendar smo bile omejene s časom, zato smo se zadovoljile z manjšim vzorcem. Namen tudi ni bil narediti širšo raziskavo, pač pa pridobiti mnenja in ideje drugih. Glavna ugotovitev je, da se večina anketiranih najbolj identificira z gradom Mirna in dr. Markom Marinom in da na splošno slabo poznamo zgodovino našega kraja.

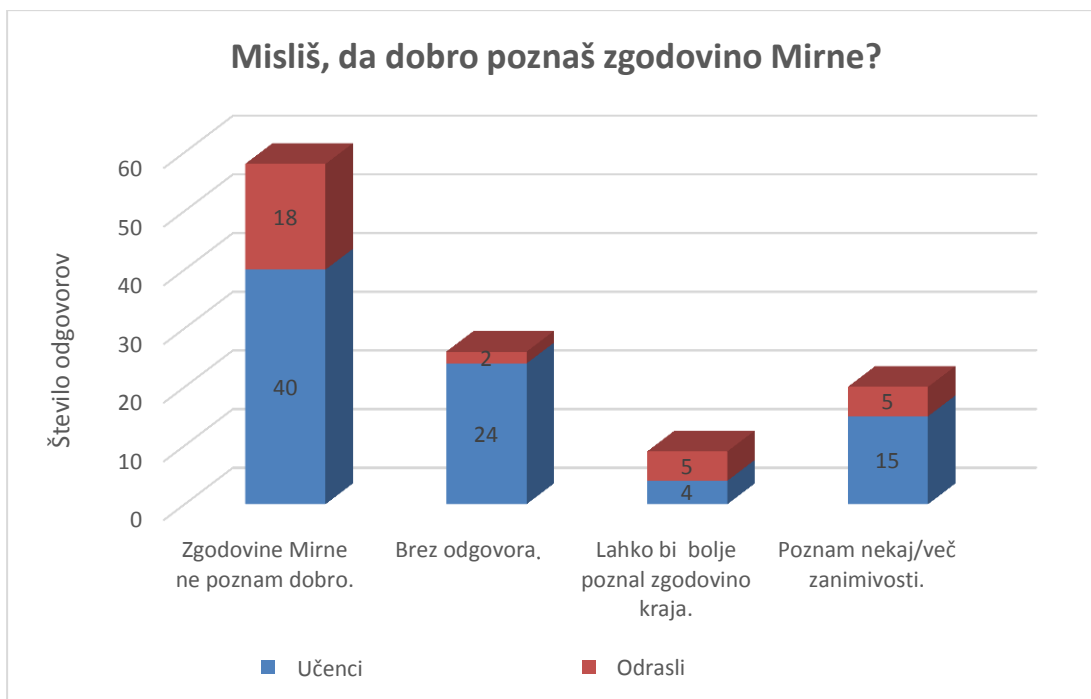
Omenjene so bile še nekatere znamenitosti oz. kraji, npr. graščina Zapuže, Ranč Aladin, Gradec, ostanki rudnika v Gorenji vasi, glinokop na Selu, Žunovec, cerkev sv. Helene, Vesela gora, Lanšprež, pohodna pot Speča lepota, grad Škrljevo, Okrog.

Omenjeni odgovori so bili še spominsko obeležje Alojzija Grozdeta, двореc na Lanšprežu in Peter Pavel Glavar, porušeni gradovi, graščina Zapuže, stare hiše in drugo.

Omenjeni so bili še nekateri drugi, vendar največ dvakrat ali enkrat (Dušan Skerbiš, Franjo Neubauer, Alojzija Marin, Alojzij Grozde).

Anketirane smo spraševali tudi o idejah za spominke z Mirne. Odločile smo se, da naredimo spominek iz lesa in risbe mirnskih znamenitosti.

